

içindekiler

Diğer İşlemler	5
Birim Setleri	6
Birim Bilgileri	7
Çevrim Bilgileri	8
Kullanıldığı Kartlar	9
Döviz Tablosu	10
Döviz türleri listesinde yapılabilecek işlemler	10
Satır bilgilerinin silinmesi	10
Tüm tablonun silinmesi	10
Sistemde yer alan ilk tanımlara ulaşım	10
Döviz türlerini listelemek için	10
Döviz Kullanım Parametreleri	12
Özel Kodlar	14
Özel kodlara kart, fiş ve fiş satırlarından ulaşım	15
Özel kodların raporlarda kullanımı	15
Yetki Kodları	16
Kart ve fişlerde yetki kodu alanları	17
Yeniden Değerleme Oranları	
Müstahsil Parametreleri	19
Tanımlı Malzeme Fişleri, Satış ve Alım İrsaliyeler	20
Çalısma Bilgileri	22
Kasa Çalışma Bilgileri	22
Fatura Çalışma Bilgileri	35
Alım Faturaları	35
Satış Faturaları Çalışma Bilgileri	103
Stok Çalışma Bilgileri	
Alım ve Satış İşlemlerine Ait Çalışma Bilgileri	
Sabit Kıymetler Çalışma Bilgileri	
Cari Hesap Çalışma Bilgileri	
Çek/Senet Çalışma Bilgileri	
Teminat Çalışma Bilgileri	
Banka Çalışma Bilgileri	
Muhasebe Çalışma Bilgileri	
Listeler	
Birim Setleri Listesi	498
Firma Listesi	534
Faaliyet Raporu	534
Döviz Raporları	566
Günlük Kur Listesi	566
Çapraz Kur Listesi	582
Onaylama	602
Raporlama Sistemi	603
Rapor Bilgileri	603
Rapor Tasarımları	604
Tasarım Genel Parametreleri	604
Tasarım Bilgileri	605

Rapor Alanları	607
Veri Alanı Özellikleri	607
Alan Tür ve içerik bilgileri	607
Alan gösterim ve biçim özellikleri	
Parametre Bilgileri	608
Kullanıcı Tanımlı Alanlar	608
Tanım bilgileri	608
Formül kullanımı	608
Tanım bilgilerinin değiştirilmesi	609
Tanımlı Alanların Kullanımı	609
Rapor Filtreleri	610
Bilgi özelliklerine göre filtre grupları	610
Rapor Üniteleri	612
Ekran Ünite Özellikleri	645
Yazıcı Ünite Özellikleri	646
Tablo Ünite Özellikleri	646
Form Tanımlayıcı	647
Form ve Tasarım Parametreleri	647
Tasarım Parametreleri	647
Form Parametreleri	648
Tasarım İslemleri	649
Form Alanları	650
Veri Alanları	650
Alan Bilgileri	650
Alan tür ve içerik bilgileri	650
Alan Biçim Bilgileri	650
Parametre Bilgileri	651
Yerleşim Bilgileri	651
Forma eklenecek diğer alanlar	651
Tanımlı Alanlar	651
Tanım bilgileri	652
Formül kullanımı	652
Tanım bilgilerinin değiştirilmesi	652
Alan tanımının silinmesi	652
Tanımlı Alanların Kullanımı	653
Metin alanları biçim bilgileri	653
Sayı alanları biçim bilgileri	653
Tarih alanları biçim bilgileri	653
Saat alanları biçim bilgileri	653
Parasal Değer alanları biçim bilgileri	654
Formların Kullanımı	654
Toplu basım	654
Mektup ve Etiket Tanımları	654
Mektup ve Etiket Tasarımı	654
Etiket Sayfa düzeninin belirlenmesi XXXXXXXXXXx	655
Toplu Rapor/Form Aktarımı	655
Veri Aktarımları	656
Veri Aktarımı(İçeri)	657
Veri Aktarımı (Dısarı)	659
XML Sablon Tanımı	
Filtre Tanımları	

62
62
62
64
64
64
64
65

Diğer İşlemler

Diğer İşlemler program bölümünde;

- Birim Seti Tanımları
- Döviz Bilgileri
- Özel kod ve yetki kodu tanımları
- Programda yer alan özelliklerin firmaya göre geçerli olacak kullanım özellikleri
- Sabit kıymet işlemlerinde kullanılacak yeniden değerleme oranları
- Müstahsil Parametreleri
- Tanımlı Malzeme Fişleri, Satış İrsaliyeleri, Alım İrsaliyeleri
- Firmaya ait çalışma bilgileri

kaydedilir ve firmaya genel raporlar alınır. Tüm bu işlemler için ilgili menü seçenekleri kullanılır.

Birim Setleri

Birim seti tanımları ile, malzeme kartlarının işlem göreceği ana birim ve diğer birimler tanımlanır. Malzeme kartlarının sınıflarının birim atamaları birim setlerine göre yapılır. Her malzeme için bir birim seti kullanabilir. Her bir tür için girilen birimlerden ilki ana birim olarak belirlenir ve listede koyu renkli olarak görüntülenir. Aynı türdeki diğer birimlerin bu ana birime çevrim katsayılarının girilmesi zorunludur.

Birim Setleri listesinde, firma eklenirken oluşturulan "05" kodlu ve "Öndeğer birim seti" açıklamalı birim seti öndeğer olarak yer alır. Program tarafından oluşturulan birim seti üzerinde istenen değişiklik yapılabilir.

Birim setleri arası çevrim bilgileri katsayıları Birim setleri listesinde Çevrim Bilgileri seçeneği ile kaydedilir.

Çevrim bilgileri penceresinden bölen ve çarpan bilgileri ile çevrim bilgilerinin geçerli olacağı birim seti bilgileri kaydedilir.

Malzeme için geçerli olacak birim seti malzeme kartlarında Birim setleri seçeneği ile belirlenir. Tanımlı birim setinin kullanıldığı malzeme ve malzemem sınıfları Kullanıldığı kartlar seçeneği ile listelenir.

Birim setleri listesi menü seçenekleri ve işlevleri aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Ū	
b	

Ekle	Yeni birim seti tanımlamak için kullanılır.
Değiştir	Birim seti tanımlarında değişiklik yapmak için kullanılır.
Çıkar	Birim seti tanımını silmek için kullanılır.
İncele	Birim seti bilgilerini incelemek için kullanılır.
Kopyala	Birim seti tanım bilgilerini başka bir karta kopyalamak için kullanılır
Toplu Çıkar Çevrim Bilgileri Kullanıldığı Kartlar	Seçilecek tanımları toplu olarak silmek için kullanılır. Seçilecek birim seti için çevrim bilgilerini kaydetmek için kullanılır. Seçilen birim setinin kullanıldığı malzeme kartlarını listelemek için kullanılır.
Filtrele	Birim Setleri listesini istenen kayıtlarla görüntülemek için kullanılır.
Kayıt Bilgisi	Tanım bilgilerinin kim tarafından ne zaman kaydedildiğini be güncelleştirildiğini izlemek için kullanılır.
Kayıt Sayısı	Tanımlı birim setleri sayısını görüntülemek için kullanılır.
Güncelle	Birim bilgilerini güncellemek için kullanılır.
Öndeğerlere Dön	Kullanılan pencereyi programda tanımlı standart ölçüleri içinde görüntülemek için kullanılır.

Birim Bilgileri

Birim setleri ile bir malzeme bir adet ana birim ve bu birim altında istenen sayıda alt birim tanımlanır. Alt birimlerin ana birim karşılıkları belirlenir.

Birim Seti tanımları ile kaydedilen bilgiler şunlardır:

😑 Birir	n Seti Tanımı - I	BS_001					
Kodu Açıklaması	BS_001 BIRIM SETI_001				9	Özel Kodu Yetki Kodu	
Türü	Kullanıcı Tanımlı	Kullanım Ko	şulu	O Genel	•	Malzeme/Hizmet Kartın	a Özel
ADET	Birim	Ana Birin Kodu Açıklaması	ADET				•
KOLİ		Çevrim K	atsayıları 1	ADET	=	1 ADE	т
						<u>K</u> aydet	Vazgeç

Kod	Tanımlanan birim setinin kodudur
Açıklama	Tanımlanan birim setinin açıklamasıdır.
Özel Kod	Birim seti özel kodudur.
Yetki Kodu	Birim seti yetki kodudur.
Kullanım Koşulu	Bu alanda birim setinin kullanım şekli belirlenir. Kullanım koşulu alanı
	Genel
	Malzeme/Hizmet Kartına Özel

olmak üzere iki seçeneklidir.

Genel seçimli birim seti tanımları tüm malzeme kartlarında kullanılır.

Malzeme/Hizmet kartına özel seçimli birim seti tanımları yalnızca bağlandıkları malzeme ve hizmet kartlarında kullanılır, diğerlerinde kullanılamaz.

Birim seti ile tanımlanacak ana birim ve diğer birimlerle ilgili bilgiler tanım alanlarında kaydedilir. Her birim seti için bir adet ana birim ve bu ana birim baz alınarak tanımlanacak alt birimler kaydedilir. Birim setinde önce ana birim tanımlanır. Ana birim kaydedildikten sonra Birim alanında bir alt satıra geçilir ve bu ana birime karşılık gelen birimler tanımlanır.

Kod	Birim setinde yer alacak ana birim ya da birim kodudur.							
Açıklama	Birim açıklamasıdır.							
Çevrim Katsayıları	Birim	setinde	tanımlanan	birimlerin	ana	birim	karşılıklarının	belirtildiği
	alandır							

Birim alanına kod verildiğinde bu birimin ana birim karşılığı çevrim katsayıları bölümünde tanımlanır.

Çevrim Bilgileri

Çevrim Bilgileri seçeneği ile birim setleri arası çevrim bilgileri kaydedilir. Birim setleri arasındaki çevrim bilgileri için önce çevrim bilgi tanımının kaydedileceği tanım daha sonra F9 menüsündeki Çevrim Bilgileri seçilir. Birim seti çevrim bilgileri penceresinden kaydedilen bilgiler şunlardır:

Bölen	Çevrim bölen bilgisidir.
Birim seti Kodu	Çevrim bilgilerinde esas alınacak birim seti kodudur. Birim setleri listelenir ve seçim yapılır. Kodu verilen birim seti tanımının açıklaması açıklama alanına aktarılır.
Birim seti	Çevrim bilgilerinde esas alınacak birim setinin açıklamasıdır. Bu alandan da birim
açıklaması	setleri ve seçim yapılabilir.
Çarpan	Birim setleri arası çevrimde esas alınacak çarpan bilgisidir.
Birim Seti Kodu	Seçilen birim setinin kod bilgisidir.

😑 Birim Set Çevrim Bilgileri - BS_001								
Bölen	Birim Set Kodu	Birim Set Açıklaması	Çarpan	Birim Set Kodu				
1	05	Öndeğer birim seti	1	B5_001				
			_					
				Kaydet Vazgeç				

Kullanıldığı Kartlar

Birim setlerinin kullanıldığı malzeme kartlarının görüntülendiği seçenektir. Kullanıldığı kartlar penceresinde her birim setinde yer alan birimler ve kullanım yerleri listelenir.

Birim setleri kullanıldığı yerler penceresinden izlenen bilgiler şunlardır:

Тірі	Birim seti içinde yer alan birim tipini belirtir.
Malzeme/Hizmet Kodu	Birimin kullanıldığı malzeme ya da hizmet kartının kodudur.
Malzeme/Hizmet	Birimin kullanıldığı malzeme ya da hizmet kartının açıklamasıdır.
Açıklaması	

	Kullanıldığı Kartlar - BS_001	- BS_001	
Tipi	Malzeme (Sınıfı)/Hizmet	Malzeme (Sınıfı)/Hizmet Açıklaması	
м	000000000000000000000000000000000000000	MALZEME_03 (TM)	
м	000000000000000000000000000000000000000	MALZEME_04 (TM)	
			<u>K</u> apat

Döviz Tablosu

Döviz türleri ve bunlara ilişkin bilgiler, Diğer İşlemler program bölümünde yer alan Döviz Türleri seçeneği ile kaydedilir.

Döviz türleri penceresi tablo şeklindedir. Kolonlarda döviz türü, adı, çarpan ve kuruş hanesi bilgileri ile kur girişlerinde çarpan bilgileri yer alır. Tanımlı her dövize ait bilgiler ayrı satırlarda bu kolon bilgileri ile kaydedilir.

No	Kodu	Adı	Çarpan	Kuruş Alt Birim	Kur Girişi	EMU	Eur
1	USD	ABD Dolan	1	2 cent	(*)		
20	EUR	Euro	1	2 cent	(*)		
17	GBP	İngiliz Sterlini	1	2 penny	(*)		
2	DEM	Alman Markı	1	2 Pfennig	(*)	\checkmark	
3	AUD	Avustralya Dolari	1	2 cent	(*)		
4	ATS	Avusturya Şilini	1	2 Groschen	(*)	\checkmark	
5	BEF	Belçika Frangı	1	2 centime	(*)		
6	DKK	Danimarka Kronu	1	2 øre	(*)		
7	FIM	Fin Markkası	1	2 penni	(*)		
8	FRF	Fransız Frangı	1	2 centime	(*)	\checkmark	
9	NLG	Hollanda Florini	1	2 cent	(*)		
10	SEK	İsvec Kronu	1	2 öre	(×)		G

Döviz türleri listesinde yapılabilecek işlemler

Döviz türleri listesinin altında yer alan seçenekler ile, tablo üzerinde işlemler yapılabilir. Bu işlemler ise şunlardır:

Satır bilgilerinin silinmesi

İmleç seçili döviz üzerinde Satırı Çıkar düğmesi tıklanır.

Tüm tablonun silinmesi

Döviz türlerini içeren tablo bilgileri Hepsi düğmesi tıklanarak topluca silinebilir.

Sistemde yer alan ilk tanımlara ulaşım

Döviz türleri listesini sistemde tanımlı ilk hali ile almak için Orijinal Bilgileri Yükle düğmesi tıklanır. Döviz tablosu sistemde tanımlı ilk hali ile ekrana gelecektir.

Döviz türlerini listelemek için

Döviz tablosunda yer alacak döviz tanımı yapılırken döviz türleri listelenir ve ilgili tür seçilir. Türler listelemek için Döviz Listesi düğmesi tıklanır.

Euro standardını kullanan 11 ülke (EMU'ya ilk aşamada katılacak üye ülkelerde ortak para birimi olarak kullanılacak olan euro, Alman markı, Fransız frangı, İtalyan lireti, Belçika frangı, Hollanda florini, Lüksemburg frangı, İspanyol pezetası, Portekiz esküdosu, İrlanda lirası, Avusturya şilini ve Fin markkasının yerini alacaktır. (Bu 11 ülke Döviz Türleri Tablosunda, EMU (Economic and Monetary Union, Ekonomilk ve Parasal Birliği) kısmı işaretlenmiştir ve bu ülkelerin para birimleri ile işlem yapılırken EURO kuru dikkate alınarak işlem yapılacaktır.)) için Döviz Türlerinde EMU alanı işaretlidir. Böylece bu ülkelerin para birimleri arasında çevrim işlemi yapılmasında "Üçlü Dönüşüm" ya da başka bir deyişle "<u>Triangulation</u>" yöntemi kullanılır.

Döviz Kullanım Parametreleri

Döviz kullanımı ile ilgili parametrelerin belirlendiği seçenektir.

😑 Dă	iviz Kullanım Parametreleri	
Otomati Genel	k Kulllanım ür 🜑 2. Tür 🜑 3. Tür 🜑 4. Tür	- +
Malzeme Yönetimi 1. Tür 2. Tür 3. Tür 4. Tür		Tolerans Kontrolü Döviz tablosu girişinde İşlemler sırasında
Satınalma 1. Tür 2. Tür 3. Tür 4. Tür Satış ve Dağıtım 1. Tür 2. Tür 3. Tür 4. Tür Kur Türleri		Tolerans Sınırları Aşıldığında Sışleme devam edileceki Kullanıcı uyarılacak İşlem durdurulacak
1. Tür 2. Tür	1. TÜR 2. TÜR	
3. Tür 4. Tür	3. TÜR 4. TÜR	
		Kaydet Vazgeç

Otomatik kullanım: Günlük döviz kuru girişlerinde her döviz türü için dört ayrı kur bilgisi kaydedilebilir. Ticari sistemde yapılan işlemler sırasında dövizli tutarların otomatik olarak hesaplanmasında hangi kur değerinin kullanılacağı Otomatik kullanım alanında belirlenir. Kullanılacak kur türü tüm program bölümleri için belirlendiği gibi her program bölümü için ayrı ayrı da belirlenir. Kullanılacak kur değeri;

- Genel
- Malzeme Yönetimi
- Satınalma
- Satış Dağıtım

alanlarında kaydedilir.

Bunun yanısıra, işlem sırasında döviz penceresine ulaşılır ve gerekirse diğer kur değerlerinden biri seçilebilir.

Kur türleri: Günlük kur girişlerinde kullanılan dört farklı tür kullanım amaçlarına göre isimlendirilebilir. Böylece döviz türü seçiminde kolaylık sağlanır. Örneğin kur türleri döviz alış, döviz satış, efektif alış, efektif satış olarak isimlendirilebildiği gibi, bankaların uyguladıkları kurlara göre de isimlendirme yapılabilir. Kur türlerinin isimleri ilgili alanlarda kaydedilir.

Tolerans sınırları: Günlük kur değerleri girilirken ya da işlemlerde kullanılırken kullanıcı hatalarını engellemek amacıyla kur bilgisi için kendinden önceki en yakın güne ait kur bilgisi esas alınarak tolerans aralığı tanımlanır.

Örneğin bir güne ait girilecek kurun, bir önceki kurdan en çok %10 fazla ya da en çok %1 az olması, aksi takdirde kullanıcının uyarılması ya da işlemin durdurulması sağlanabilir.

Tolerans kontrolü: Kullanım sırasında yapılabilecek hatalar için uygulanacak kontroller ve bu kontrollerin ne şekilde yapılacağı bu parametre ile belirlenir. Tolerans kontrolü,

- Döviz tablosu girişinde
- İşlemler sırasında

olmak üzere iki seçeneklidir.

Döviz tablosu girişinde seçimi yapılırsa, kur değerleri girişinde, tolerans sınırları alanında yapılan tanıma uygun olarak kontrol yapılır.

İşlemler sırasında seçiminde ise kontrol, ticari sistemde yapılan işlemler sırasında uygulanır.

Tolerans sınırları aşıldığında: Bu alanda, tolerans sınırlarını aşan kur girişlerinde kontrolün ne şekilde yapılacağı belirlenir. Bu parametre,

- işleme devam edilecek
- kullanıcı uyarılacak
- işlem durdurulacak

olmak üzere üç seçeneklidir.

İşleme devam edilecek seçiminde tolerans sınırları aşılsa bile işleme devam edilir herhangi bir kontrol yapılmaz.

Kullanıcı uyarılacak seçiminde, program kur girişlerinde tolerans sınırlarına göre kontrol yapar ve sınırların aşılması durumunda, işleme devam edilip edilmeyeceğini belirten bir uyarı mesajı verir ve işlemin kaydedilmesi için kullanıcıdan onay ister.

İşlem durdurulacak seçiminde, tolerans sınırlarının aşılması durumunda ekrana bir uyarı mesajı gelir ve kur girişleri ya da işlem kaydedilmez.

Özel Kodlar

Özel kodlar, kartları, fişleri ve fişlerde yer alan hareketleri gruplamakta kullanılır. Özel kodlar her program bölümünde yer alan kart ve işlemler için ayrı ayrı tanımlanır. Tanımlanan bu özel kodlara kart ve fişler üzerinden ulaşılır ve seçilerek ilgili alana aktarılır. Özel kodlara renk uygulanır, kartlar ve işlemler bu renklere göre ayrıştırılarak izlenir.

Özel kodlar, Diğer program bölümünde yer alan Özel kod tanımları seçeneği ile tanımlanır. Her program bölümünde yapılacak özel kod tanımları, ilgili bölüm seçildiğinde ekrana gelen pencerede listelenir. Özel kod tanımları;

- kartlar
- fişler
- fiş satırları

için ayrı, ayrı yapılır.

Özel kod tanım penceresinden kart, fiş ya da fiş satırlarında geçerli olacak özel kodlar kaydedilir. İstenen sayıda özel kod tanımı yapılabilir. Yapılan her tanım özel kod tanımları penceresinde satırlarda yer alır. Tanım penceresinin üst bölümünde, özel kodların hangi kart, fiş ya da işlem satırı için yapıldığını belirten özel kod tanım adı yer alır. Tanım penceresinde satırlarda girilen bilgiler ise şunlardır:

😑 🛛 Özel Kodlar - Öde	eme/Tahsilat Planları
Firma No 1 Firma Adı FİRMA_01	
Özel Kod	Tanımı
TP_001	TAHSİLAT PLANI_001
	<u>K</u> aydet <u>V</u> azgeç

Özel kod: Kartları, işlemleri ya da fişleri gruplamakta kullanılacak özel koddur. Özel kod 10 karakter uzunluğundadır ve kodlamada sayı ve harf birlikte kullanılabilir.

Tanımı: Özel kod tanımına ait açıklama bilgisidir.

Renk: Özel koda renk verilerek kart ya da fişler listelerde bu renklere göre gruplandırılarak izlenir. Özel kod tanım penceresinde İşlemler (sağ fare düğmesi) menüsünde yer alan **Renk seçimi** seçeneği ile bu özel kod için geçerli olacak renk belirlenir.

Özel kodlara kart, fiş ve fiş satırlarından ulaşım

Kart, fiş ve fiş satırlarında özel kod alanlarından tanımlı özel kodlar listelenir ve ilgili tanım seçilir.

Yapılan işleme göre, özel kod alanında "?" tıklandığında (ya da F10 tuşuna basıldığında) o işlemle ilgili özel kodlar listelenir. Özel kod tanımlanmamışsa ekrana gelen mesajla kullanıcı uyarılır ve özel kod tanımının yapılması için onay istenir. Özel kod tanımlı ise seçilerek kart ya da fişe aktarılır.

Eğer o kart, fiş ve fiş satırı için farklı bir özel kod tanımı yapılacaksa özel kodlar listesinde Tanımla seçeneği ile yeni tanım yapılır. Yeni özel kod ve açıklaması kaydedilir ve Seç düğmesi tıklanarak kart ya da fişe aktarılır.

Özel kodların raporlarda kullanımı

Kart, fiş ya da fiş satırlarında girilen özel koda göre bilgiler filtrelenerek raporlanır. Tüm raporlarda özel koda göre filtreleme yapılır ve yalnızca belirlenecek özel kod bilgisine sahip bilgilerle raporlar alınır. Özel kod filtre satırlarında grup ya da aralık tanımı yapılarak istenen koşullar belirlenir.

Kartların ve fişlerin özel koda göre sıralaması program tarafından yapılmaz. Yani kartlar kart özel koduna, fişler fiş özel koduna, ve fiş satırları hareket özel koduna göre sıralı değildir. Etkin raporlama için özel kodlar belirlerken firmadaki değişik rapor ihtiyaçları göz önüne alınmalıdır.

Yetki Kodları

Grup ve kullanıcı düzeyinde kullanım yetkisi belirlenir, yetkiye göre kişilerin programı ya da programın belli bölümlerini kullanması sağlanır. Aynı zamanda programda yapılan tüm işlemlerde (kartların açılması, fiş girişi vb.) kullanıcıların yalnızca bazı işlemleri yapması isteniyorsa kart ve işlem bazında şifreleme yapmak ve kullanıcılara göre işlemleri gruplamak da mümkündür. Birden fazla firma bilgilerinin izlenmesi durumunda her firmaya ait işlemlerin kimler tarafından yapılacağı yine grup ve/veya kullanıcı düzeyinde her firma için ayrı ayrı belirlenir. Özetlemek gerekirse yetkilendirme;

- Firmalar, Program bölümleri ve menüler için,
- Yetki kodu kullanarak kayıtlar için

yapılır. Böylece Ticari Sistem içinde yapılabilecek işlemlerin tümü kayıt bazında kısıtlanabildiği gibi program bölümü ve/veya menülere göre de kısıtlanabilmektedir.

Firma No Firma Adı	1 FİRMA_01	
Yetk	i Kodu	Tanımı
K_001		KASA KARTLARI_001

Şifresini vererek programa giren kullanıcı yalnızca yetkisi dahilinde olan işlemleri yapabilecek ve yalnızca yetkili olduğu program bölümleri ve menü seçenekleri ile çalışacak ve yalnızca yetkili olduğu kayıtlar üzerinde işlem yapabilecektir.

Yetki kodu, belli kartlar veya işlemlerin girişini, değiştirilmesini, incelenmesini veya kullanılmasını kısıtlamak için kullanılır. Program bölümlerinde açılan kartlar ve işlemlerde kullanılan fişler için ayrı ayrı verilir. Yetki kodları penceresinden, kodların geçerli olacağı kayıtlar belirlenir ve yetki kodları verilir.

Kullanıcıların hangi yetki kodlarını kullanacağı ise Diğer İşlemler program bölümünde Yetki kodu tanımları seçeneği ile belirlenir.

Her program bölümünde açılan kartlar ve yapılan işlemler için yetki kodu tanımı ayrı ayrı yapılır. Yetki kodlarının verileceği program bölümü seçildiğinde, yetki kodlarının verilmesinde kullanılacak seçenekler ekrana gelir.

Tanım penceresinin üst bölümünde, yetki kodlarının hangi kart ya da fiş için yapıldığını belirten yetki kodu tanım adı yer alır. Tanım ekranından girilen bilgiler ise şunlardır:

Yetki kodu : Kullanıcının kart ya da fiş üzerinde işlem yapmaya yetkili olacağı koddur. 10 karakter uzunluğundadır. Burada verilen yetki koduna göre kullanıcı kayıtlar üzerinde işlem yapabilir.

Diğer İşlemler

Her kullanıcının iş tanımına göre, kullanabileceği kayıtlar değişik olacaktır. Detaylı yetki tanımlaması için öncelikle planlama yapmak gerekir. İlk adım olarak, hangi kullanıcıların veya kullanıcı gruplarının hangi kart ya da fişlere ulaşabileceği ve hangi tür işlemleri yapabileceği belirlenmelidir. Daha sonra, her yetki grubunun kullanabileceği fiş türlerine ve kartlara farklı yetki kodları verilmelidir.

Örneğin, iki tür malınız var. Bu iki grup malı A ve B olarak ayıralım. Bir grup kullanıcı A grubu malların, ikinci grup kullanıcı ise B grubu malların satın alma işlerini yürütüyor. Bu elemanların sadece satın almasından sorumlu oldukları malları işlemelerini ve kullanmalarını isterseniz, yetki kodlarına gereksiniminiz olacaktır. Yetki kodu kullanımı ile, A ve B grubu malların giriş ve kullanımı sadece ilgili grubun yetkisinde olacaktır. A grubu malları kullananlar B grubunu kullanamazlar.

Yetki kodu alanı Kullanıcı Tanımlı Raporlar bölümünde tanımlayacağınız raporlarda filtre veya kolon olarak da kullanılır. Programda standart tanımlı raporlarda da bilgileri yetki kodu bilgisine göre filtrelemek mümkündür.

Tanımı : Yetki kodu tanımı ya da açıklamasıdır.

Yetki kodlarına göre kayıt bazında kullanıcı ya da grup yetkileri belirlenirken, seçilen kart ya da fiş için geçerli olacak yetki kodu belirlenir.

Böylece kullanıcı ya da grup, burada verilen yetki koduna sahip kart ya da fişlere ulaşacak ve yalnızca bu kartlarla ilgili işlemleri yapabilecektir. Aynı kayıt türü için birden fazla yetki kodu tanımlamak mümkündür. Bu yetki kodlarından öndeğer olarak kart ya da fişlere aktarılacak olanları da yine yetki kodu kolonunda belirlenir.

Kart ve fişlerde yetki kodu alanları

Kullanıcının işlem yapmaya yetkili olacağı kayıtlar, kart ya da fiş üzerinde yetki kodu alanında belirlenir. Grup ve kullanıcı yetkileri belirlenirken kullanıcının hangi yetki kodunu taşıyan işlemlere ulaşacağı da belirlenir. Kullanıcının aynı kart ya da işlem türü için birden fazla yetki koduna sahip olması durumunda, bu kodlardan hangisinin kart ya da fiş üzerindeki yetki kodu alanına otomatik olarak aktarılacağı yetkiler verilirken belirlenir. Eğer kullanıcı kart ya da işlem için birden fazla yetki koduna sahipse bu tanımlar listelenir. İlgili tanım seçilerek kart ya da fişe aktarılır.

Yeniden Değerleme Oranları

Sabit kıymetlere ait amortisman ve yeniden değerleme hesaplarında kullanılacak yeniden değerleme oranları Diğer program bölümünde yer alan Yeniden Değerleme Oranları seçeneği ile kaydedilir. Yeniden değerleme penceresinde yer alan alanlar ve kaydedilen bilgiler şunlardır.

Yıl : Yeniden değerleme oranlarının geçerli olacağı yıl girilir.

Kümülatif oranlar : Bu alanda üçer aylık dönemler için geçerli olacak oranlar ilgili ay seçilerek kaydedilir. Gerek toplu gerekse tek, tek kayıt seçilerek yapılan amortisman hesaplarında burada verilen oranlar üzerinden hesaplamalar yapılır.

Son Kanuni düzenlemelere göre geçici verginin hesaplanmasında esas alınacak kazançların tesbiti ile ilgili olarak mükellefler amortismana tabi sabit kıymetlerini yeniden değerlemeye tabi tutabilmekte, yeniden değerlenmiş bedeller üzerinden amortisman ayırabilmektedir. Yeniden değerlendirme işlemi üç aylık dönemler için açıklanacak yeniden değerleme oranı kullanılarak yapılmaktadır.

Değerleme ora	anı 📃 🗖 🔀
Yil 2007]
-Kümülatif oranlar (%)-	
Ocak	0
Şubat	0
Mart	0
Nisan	0
Mayıs	0
Haziran	
Temmuz	0
Ağustos	0
Eylül	0
Ekim	0
Kasım	0
Aralık	0
	(aydet <u>V</u> azgeç

Hesap dönemi takvim yılı olan mükellefler için birinci üç aylık geçici vergi döneminde uygulayacakları yeniden değerlendirme oranı %9.7 olarak açıklanmıştır.

Kendilerine özel hesap dönemi tayin edilen mükelleflerden, hesap dönemi 1998 yılında başlayanlar bu yıl için ilan edilen yeniden değerleme oranını dörde bölmek suretiyle yeniden değerleme yapacaklardır. Hesap dönemi 1999 yılında başlayanlar ise sırasıyla bu yıla ait geçici vergi dönemleri itibarıyla belirlenecek oranı kullanmak suretiyle yeniden değerleme yapacaklardır.

Müstahsil Parametreleri

Müstahsil işlemlerinde, müstahsil makbuzu kesilirken geçerli olacak parametreler Diğer İşlemler program bölümünde yer alan Müstahsil Parametreleri seçeneği ile kaydedilir. Parametre değerlerinde olabilecek değişiklikler ilgili alanlarda yapılır. Burada girilen değerler müstahsil makbuzlarına öndeğer olarak aktarılır. Böylece her yeni makbuz girişinde değerleri yeniden girmek gerekmez. Değerler % olarak girilir.

Makbuz kesilirken bu parametre değerlerinde değişiklik yapmak gerekirse yapılabilir. Alıcı firma zorunlu olarak SSDF ve Stopaj raporu vermek zorundadır. Üretilen malın durumuna göre farklı stopaj değerleri söz - konusudur. Komisyon, komisyon KDV ve borsa değerleri aracılı alımlarda geçerlidir. Bağ Kur kesintisi alanına ise kesinti yüzdesi girilir.

Firmalar belirtilen yüzdeler oranında müstahsilden yaptığı kesintileri bir rapor düzenleyerek hem ilgili kuruma hem de müstahsile vermek zorundadır.

😑 Müstahsil		
Stopaj(%)	Borsa(%)	Bağkur(%)
2	Komisyon(%)	Ek1 (%)
SSDF(%)	Kom.KDV(%)	Ek2 (%)
Ek3 (%)	Ek4 (%)	Ek5 (%)
Borsa Kesintisi Tavan D	eğeri	
	50,00 YTL	
		Kaydet Vazgeç

Tanımlı Malzeme Fişleri, Satış ve Alım İrsaliyeler

Stok bölümünde standart olarak bulunan fişlerin dışında firmanın iç işleyişini izlemek için beşer adet giriş ve çıkış fişi tanımlamak mümkündür.

Kullanıcı tanımlı stok fişleri, Diğer İşlemler bölümünde yer alan **Tanımlı Malzeme Fişleri** seçeneği ile kaydedilir.

Ekrana gelen pencerede her fiş türü için bir numara verilmiş durumdadır. Sadece fişlere ait açıklama bilgisi girilir.

🛑 🛛 Tanımlı Malzeme Fişleri	
Giriş Fişleri	Çıkış Fişleri
(15)	(20)
(16)	(21)
(17)	(22)
(18)	(23)
(19)	(24)
	<u>K</u> aydet <u>V</u> azgeç

15 - 19 numaralı fişler kullanıcının tanımlayacağı giriş fişlerine, 20 - 24 numaralı fişler ise çıkış fişlerine ayrılmıştır.

Yapılan fiş tanımları Kaydet düğmesi tıklanarak kaydedilir.

Stok program bölümünde standart olarak bulunan irsaliyelerin dışında beş adet satış irsaliyesi tanımlanabilir. Tanımlı satış irsaliyeleri, Diğer İşlemler bölümünde, yer alan Tanımlı Satış İrsaliyeleri seçeneği ile kaydedilir. Ekrana gelen pencerede her irsaliye türü için bir numara verilmiş durumdadır. Sadece irsaliyelere ait açıklama bilgisi girilir.

9	Tanımlı Satı 📃 🗖 🔀
(35)	
(36)	
(37)	
(38)	
(39)	
	<u>K</u> aydet <u>V</u> azgeç

35 - 39 numaralı irsaliyeler kullanıcının tanımlayacağı satış irsaliyelerine ayrılmıştır. Yapılan irsaliye tanımları **Kaydet** düğmesi tıklanarak kaydedilir.

Stok program bölümünde standart olarak bulunan irsaliyelerin dışında beş adet alım irsaliyesi tanımlanabilir. Tanımlı alım irsaliyeleri, Diğer İşlemler bölümünde, yer alan Tanımlı Alım İrsaliyeleri seçeneği ile kaydedilir. Ekrana gelen pencerede her irsaliye türü için bir numara verilmiş durumdadır. Sadece irsaliyelere ait açıklama bilgisi girilir.

s> Tan	ımlı A	lım İrsaliyeleri	_ 🗆 🗵
(30)	1		
(31)			
(32)			
(33)			
(34)			
		<u>K</u> aydet	Vazgeç

30 - 34 numaralı irsaliyeler kullanıcının tanımlayacağı alım irsaliyelerine ayrılmıştır.

Yapılan irsaliye tanımları Kaydet düğmesi tıklanarak kaydedilir. Yapılan irsaliye tanımları **Kaydet** düğmesi tıklanarak kaydedilir.

Çalısma Bilgileri

Firmaya ait çalışma bilgilerinin kaydedildiği menü seçeneğidir. Diğer İşlemler program bölümü altında yer alır. GO, değişik alanlarda faaliyet gösteren birçok firmanın ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde hazırlanmıştır. Genel kullanımda ve rapor alırken firma çalışma ortamına özgü bazı özelliklerin belirlenmesi hem kullanımı kolaylaştıracak hem de kullanım hatalarından kaynaklanan zaman kaybının önüne geçilecektir.

Kasa Çalışma Bilgileri

Kasa Çalışma Günü Kontrolü	Genel parametrelerde işaretlenmiş olan çalışma günlerine göre yapılacak işlem giriş kontrolünün kasa işlemleri için geçerli olup olmayacağı Kasa ,alışma günü kontrolü parametresi ile belirlenir. Bu parametre evet ve hayır olmak üzere iki seçeneklidir. Çalışma parametrelerinde kasa çalışma günü kontrolü alanında Evet seçimi yapılmışsa, Kasa işlemlerinde, açılan pencereden kasa çalışma tarihi girilecektir. Kasa işlemleri listesinde Ekle komutu kullanıldığında açılan pencereye, bilgisayar açılırken verilen tarih otomatik olarak gelir. Eğer işlemler farklı bir tarihe aitse tarih verilir. Tarih kontrolünün yapılması durumunda, kasa işlemleri listesinde yalnızca verilen tarihe ait fişler listelenir ve çalışma günü tarihi listenin üstünde yer alır. Verilen kasa çalışma tarihi çalışma parametrelerinde belirlenen çalışma günleri dışında ise program sizi uyaracak ve yeni tarih girmenizi isteyecektir.
Kasa Satiriari	kasa işlemlerinde aynı kasa koduna sanıp işlem satırlarının ne şekilde
	Avri avri hasilacak
	Birlestirilecek
	olmak üzere iki seçeneklidir. Ayrı ayrı basılacak seçiminde her kasaya ait
	işlemler ayrı ayrı bastırılır. Birleştirilecek seçiminde ise aynı kasadan yapılan aynı türdeki islemler birleştirilerek bastırılır.
Otomatik Kasa İşlemleri	Bu parametre satırları Evet ve Hayır olmak üzere iki seçeneklidir. İşlemlerde,
Basımı	işleme ait belgenin kaydedilir kaydedilmez yazıcıdan alınması isteniyorsa her bir
	belgeye ait otomatik basım satırında Evet seçeneği işaretlenir. Otomatik basım
	yapılmayacaksa Hayır seçimi yapılır. Bu durumda fişler Yaz seçeneği ile tek tek
	ya da toplu basım seçeneği ile fiş türü ve form seçilerek topluca bastırılır.
Stopaj Oranı (Mal)	Gider pusulasında kullanılacak mal stopaj oranı yüzdesidir.
Stopaj Oranı (Hizmet)	Gider pusulasında kullanılacak hizmet stopaj oranı yüzdesidir.
Fon Payı Oranı	Gider pusulasında kullanılacak fon payı oranıdır.
Kasa Negatif Seviye	Kasa negatif seviye kontrolünün yapılacağı bu parametre satırında belirlenir.
Kontrolü	
Kasa Hareketlerinde	Kasa Hareketlerinde
Döviz Türü	Döviz Türü Kontrolü

Fatura Çalışma Bilgileri

Alım Faturaları

Satış Faturaları Çalışma Bilgileri

Stok Çalışma Bilgileri

Stok çalışma bilgileri ile, stok hareketleriyle ilgili bazı özellikler ve öndeğerler, yapılacak kontroller ve bu kontrollerin yapılış şekli kaydedilir. Stok çalışma parametreleri şunlardır:

Alım ve Satış İşlemlerine Ait Çalışma Bilgileri

Sabit Kıymetler Çalışma Bilgileri

Cari Hesap Çalışma Bilgileri

Çek/Senet Çalışma Bilgileri
Teminat Çalışma Bilgileri

Teminat işlemleri için geçerli olacak öndeğer ve parametrelerin kaydedilmesinde kullanılır. Diğer İşlemler program bölümünde Çalışma Bilgileri menüsü altında yer alır.

Banka Çalışma Bilgileri

Muhasebe Çalışma Bilgileri

Listeler

Diğer işlemler program bölümünde Listeler menüsü altında yer alan seçenekler ullanılarak yapılan tanım ve firma geneline ait bilgiler raporlanır.

Birim Setleri Listesi

Kayıtlı birim setlerinin listelendiği rapordur. Filtre seçenekleri kullanılarak istenen koşullarda rapor alınır. Birim seti kodu, açıklaması, özel kodu ve yetki kodu satırlarında grup ya da aralık tanım filtrelerinden biri kullanılarak belli bir grup tanımına uyan ya da belli aralıkta kalan birim setleri listelenir. Birim setleri listesi filtre seçenekleri aşağıdaki tabloda yer almaktadır.
Firma Listesi

GO'da kayıtlı firmaların listelendiği rapor seçeneğidir. Firma listesi raporu Diğer işlemler program bölümünde Listeler menüsü altında yer alır.

Faaliyet Raporu

Firma son durum özetinin alındığı rapor seçeneğidir. Diğer İşlemler program bölümünde Listeler menüsü altında yer alır. Faaliyet raporunda program bölümlerinden kaydedilen işlemler tutar ve adet bilgileri ile listelenir ve firma durumu genel olarak alınabilir.
Döviz Raporları

Günlük Kur Listesi

Dövizlerin TL karşılığı günlük kur değerlerinin listelendiği rapor seçeneğidir. Diğer işlemler program bölümünde Döviz Raporları menüsü altında yer alır. Günlük kur listesi raporunda kullanılan filtreler şunladır:
Çapraz Kur Listesi

Dövizlerin, seçilecek bir başka döviz türüne göre kur değerlerinin alındığı rapordur. Diğer işlemler program bölümünde Döviz Raporları menüsü altında yer alır. Çapraz kur listesi raporu filtre seçenekleri şunlardır:

Onaylama

Tüm program bölümlerinden yapılan işlemler belirli bir tarihten itibaren kesinleştirilir. Böylece bu tarih ve öncesine ait işlem yapılmaması ve bilgilerin güvenirliği ve güncelliği sağlanır. Onaylama tüm program bölümlerinden girilen fişler için yapılabilir.

Onaylama işlemi için Diğer İşlemler bölümünde yer alan Onaylama seçeneği kullanılır. Ekrana gelen listeden onaylamanın yapılacağı fiş türü seçilir. Onaylamanın yapılacağı fiş ya da işlem türünün seçilir. Onaylamanın hangi tarih itibarıyla yapılacağı onaylama penceresinde Yeni onay tarihi alanında belirtilir. Onaylama işlemi ilk defa yapıldığında yeni onay ve eski onay tarihi alanları boştur. Onay tarihi kaydedilirken, verilen tarihe ve öncesine işlem yapılamayacağını belirten mesaj ekrana gelir. Mesaja onay verilmesi durumunda onaylama işlemi tamamlanır. Böylece bu tarih üzerinden işlemlerin kesinleştiği kabul edilir ve değiştirilmesine, iptal edilmesine izin verilmez. Onaylama işlemi bir önceki onay tarihinden önceki bir tarih verilerek yapıldığında, program verilen onay tarihinin, bir önceki onay tarihinden önce olduğunu ve onaylama işleminin bu tarihe göre yapılması durumunda eski onay tarihinin geçersiz sayılacağını belirten bir mesajla kullanıcıyı uyarır. Program bölümlerinden yapılan tüm işlemler için onaylama işlemi ayrı yapılır.

- Alış ve satış irsaliyelerinin faturaya aktarılması durumunda, faturalar için onay tarihi verilmişse, verilen onay tarihinden sonraya işlem yapılır.
- Mal alım ve satış faturalarına irsaliye ya da sipariş aktarımında, ilgili irsaliye ve fişler için verilen onay tarihleri de dikkate alınır.
- Kasa üzerinden yapılan cari hesap işlemlerinde, cari hesap işlemleri için verilen onay tarihi dikkate alınır.

Verilen Siparişler
Yeni Onay Tarihi 17.04.2007 🚽
Önceki Onay Tarihi
Kaydet Vazgeç

Raporlama Sistemi

Go ürünü;

- Program bölümlerinde yer alan standart raporlar,
- kullanıcılar tarafından tasarlanan raporlar,

ile son derece kapsamlı bir raporlama sistemine sahiptir.

Raporlama sisteminin en önemli avantajları şu başlıklar altında özetlenebilir.

- Her rapor farklı bir kritere göre sorgulama yapmak için kullanılan filtrelere sahiptir.
- Raporda yer alacak alanlar ve rapor tasarımı kullanıcı tarafından belirlenir.
- Raporlarda hangi filtrelerin nasıl kullanılacağı ve hangi alanların görüntüleneceği belirlendikten sonra bu bilgiler kaydedilebilir ve tekrar kullanılabilir.
- Rapor ünitesi seçilerek raporlar ekran ve yazıcıdan alınabilir. Bunun dışında rapor çıktısı Lotus, Ascii dosya veya Ms Access formatında bir dosyaya kaydedilebilir. Ya da HTML, Tablo ve PDF formatında alınabilir. Bu durumda, kaydedilen rapor çıktıları ilgili uygulamalar ile alınır.
- Aynı rapor programda tanımlı standart isimleri yanısıra kullanıcı tarafından verilecek isimlerle de kaydedilir ve sıralanabilir.

Rapor Bilgileri

Program bölümlerinde yer alan raporlar her program bölümünde belirli başlıklar altında toplanmıştır. Bu raporlar programda yer alan standart şekilleri ile alınabileceği gibi kullanıcı tarafından tasarımlanan ve kaydedilen biçimde ve içerikte alınır. Kullanıcı rapor tasarımları da aynı rapor penceresinde ilgili seçenekler kullanılarak kaydedilir. İlgili rapor seçildiğinde açılan penceredeki alanlar ve düğmeler kullanılarak

- raporun hangi rapor ünitesinden alınacağı
- raporun hangi **koşullarda** alınacağı
- hangi alan başlıkları ve alan bilgileri ile alınacağı
- rapor için kullanıcı tarafından yeni bir tasarım yapılacaksa rapor tasarımları
- raporun alınacağı yazıcı sayfa düzeni ayarlamaları

kaydedilir.

Rapor Tasarımları

Raporlama sisteminin en önemli özelliklerinden biri de rapor tasarımlarının yapılması ve kaydedilmesidir. Rapor tasarımında standart alanların dışında kullanıcı tarafından tanımlanan alanlar da kullanılır. Kullanıcı her rapor için programda tanımlı olan alanları kendi içinde bazı matematiksel işlemlerle formüle ederek yeni alanlar tanımlayabilir. Böylece program bölümlerinde kartlar üzerinden girilen bilgiler ve yapılan işlemler istenen formatta ve yalnızca istenen bilgileri içerecek şekilde alınır.

Standart alanların dışında raporda yer alması istenen alanlar, hangi bilgiyi içerecekleri ve raporun hangi sayfa düzeni ile alınacağı rapor tasarımı yapılırken belirlenir. Program bölümlerinde yer alan her rapor için standart bir rapor tasarımı öndeğer olarak kayıtlıdır. Rapor bu standart tasarıma göre seçilecek rapor ünitesinden alınır. Ya da kullanıcı tarafından rapor tasarımı yapılır. Kullanıcı tarafından yapılan Tasarımları kullanmak için Kullanıcı rapor tasarımları işaretlenir. Kayıtlı rapor tasarımları listelenir ve ilgili tanım seçilir.

Her rapor için, raporun hangi alan bilgileri ile alınacağı, alan başlıkları ve uzunlukları kullanıcı tarafından belirlenebilir yani bir anlamda rapor şablonu hazırlanır. Bunun için ilgili rapor ekranında **Tasarla** seçeneği kullanılır. Ekle seçeneği ile rapor şablonu oluşturulur.

Rapor tasarımı;

- Standart tasarım
- Boş tasarım

seçenekleri kullanılarak iki şekilde yapılır. Standart tasarım seçiminde programda öndeğer olarak tanımlı standart tasarım kullanılır. Boş tasarım seçiminde ise boş bir tasarım penceresi açılır ve kullanıcı raporda yer almasını istediği alanları bunların özelliklerini kendisi belirler.

Tasarım Genel Parametreleri

Tasarımın geneline ilişkin bazı parametrik ve izleme amaçlı bilgiler yani rapor tasarımı penceresinde **Parametreler** seçeneği ile kaydedilir. Bu bilgiler şunlardır.

Ölçüm alanında rapor geneline ilişkin ölçüm birimi kaydedilir. Ölçüm alanı inch ve cm olmak üzere iki seçeneklidir.

Adı ve açıklama alanlarında rapor adı ve açıklayıcı bilgiler kaydedilir.

Tarih raporun hangi tarihte tasarlandığını belirtir. Günün tarihi alana öndeğer olarak gelir.

Sayfa genişliği alanında rapor sayfasının genişliği belirtilir.

Sayfayı enine kullan seçeneği ile sayfa kullanım şekli (enine, boyuna vb) belirlenir. Öndeğer olarak sayfa boyuna olarak kullanılır. Eğer sayfa enine kullanılacaksa, sayfayı enine kullan seçeneği işaretlenir.

Diğer özellikler: Tasarım yaparken geçerli olacak bazı öndeğerler Tasarım penceresinde Çizgiler bölümünde belirlenir. Rapor şablonu oluşturulurken çizgilerin gösterilmesi isteniyorsa Çizgileri göster, Yazıcı sayfa sınırının gösterilmesi isteniyorsa Yazıcı sayfa sınırını göster seçenekleri işaretlenir. Düşey ve yatay çizgi aralıkları ise ilgili alanlarda kaydedilir. Tasarım öndeğerleri Kaydet düğmesi tıklanarak kaydedilir.

Tasarım Bilgileri

Rapor tasarımında yapılacak işlemleri için tasarım penceresinde yer alan simgeler ya da sağ fare tuşu menü seçenekleri kullanılır. Bunlar şunlardır:

Ekle : Gruplama bölümü, **veri alanı,** geometrik alan ve görsel malzeme eklemek için kullanılır. Gruplama bölümü seçilen rapor bölümü için tanımlanır. Gruplama bölümünde standart ve kullanıcı tanımlı alanlar kullanılarak raporun istenen yerlerinde toplam ve ara toplam bilgileri alınabilir.

Değiştir : Veri alanı, bölüm, gruplama bölümü ve genel tasarım parametre bilgilerinde değişiklik yapmak için kullanılır. Seçili alan, Seçili bölüm, **Parametreler, Uygulanacak Filtreler** üzerinde değişiklik yapılabilir. Yapılan seçime göre ilgili pencere açılır ve gerekli değişiklikler yapılır.

Seçili alanları Sil : Tasarımda yer alan alanı silmek için kullanılır. Silinecek alanlar fare ile işaretlenerek seçilir.

Kolonları Düzenle : Kolonları düzenlemek için kullanılır. Kolon aralığı penceresinden aralık bilgisi verilerek kaydedilir.

Hizala : Tasarımda yer alan alanları hizalamak için kullanılır. Yatay eşit aralıklı ve düşey eşit aralıklı olmak üzere iki seçeneklidir.

Genişlet/Daralt :Rapor tasarımının geneli ya da seçilen bölüm için ölçümlendirme işleminde kullanılır. Genişletme ya da daraltma bilgisi yüzde olarak verilir.

Tablo alanları ve kolonları : Raporun Excel ya da Access dosyalarına yazdırılarak bu programlardan alınması durumunda her bölümde hangi alan veya kolonların yer alacağı bu seçenek ile kaydedilir. Her bir alan Ekle seçeneği ile tür/içerik ve özellik bilgileri verilerek kaydedilir.

Alan Listesi : Standart ve tanımlı alanları listelemek ve için kullanılır.

Özellikleri Değiştir: Seçili alan özelliklerini değiştirmek için kullanılır. Alt çizgili ve üst çizgili olmak üzere iki seçeneklidir. Alandaki metnin altı ve üstüne çizgi çekmek ya da kaldırmak için kullanılır.

Arkaya gönder/Öne getir: Seçilen alanı ön ya da arka plana almak için kullanılır.

Düğme panosunu Gizle/Göster: Rapor tasarımı penceresindeki panoyu gizlemek ve göstermek için kullanılır.

Grupla/Grup boz : Bu seçenekler düğme panosunda yer alır. Rapor bölümlerinde yer alacak alanları gruplamak için kullanılır. Gruplar alanların biçimsel özellikleri ve boyutlarını belirleme ve hizalama işlemlerinde kullanım kolaylığı sağlar. Raporda yer alması istenen alanlar, rapor üzerinde bulunacak grafik ve görsel malzemeler ile diğer materyaller rapor bölümlerinde ilgili alanlara yerleştirilerek şablon oluşturulur.

Rapor Bölümleri

Her rapor şablonunda ana başlık, alt başlık, kolon başlıkları, satırlar ve toplamlar bölümleri yer alır. Bu bölümlerde yer alacak bilgiler doğrudan yazılarak ya da standart ve tanımlı alanlar listelenerek seçilir.

Başlık bilgileri: Raporun başlık bölümünde tanımlanan raporun adı, firma numarası, firma adı, sayfa numarası vb. rapor başlık bilgileri yer alır. Başlık bölümünde tanımı yapılan rapora göre yazdırılacak bilgiler için **Veri alanı ekle** seçeneği kullanılır. **Alan Ekle** seçeneği ile standart ya da tanımlı alan seçilerek ya da Metin seçeneği ile doğrudan yazılarak kaydedilir.

Rapor alan başlıkları: Raporda yer alacak standart ya da tanımlı alan başlıkları rapor tanım ekranında Ekle seçeneği altında yer alan Veri alanı seçeneği ile kaydedilir. Alan penceresinde eklenecek alanın türü ve içeriği belirlenir. Alanın özelliklerini belirlemek için Parametreler menüsü kullanılır. Kolon başlıkları için Kolon alanı seçilir.

Alanlar: Raporda yer alacak bilgiler ise ilgili alan başlıkları altında satırlarda belirlenir. Raporda satırlarda yer alması istenen bilgiler Ekle seçeneği altında yer alan Veri alanı seçeneği ile kaydedilir. Alan penceresinde eklenecek alanın türü ve içeriği belirlenir. Alanın özelliklerini belirlemek için Parametreler menüsü kullanılır. Kart ve fişlerde yer alan standart alanlar ve tanımlı alanlar listelenir. İlgili alan seçilerek rapor şablonuna aktarılır.

Sayfa Toplamı ve ara toplam bölümleri: Sayfa toplamı, ara toplam ve genel toplam bölümlerinde bastırılacak bilgiler Veri alanı Ekle penceresinde Toplam ya da Ara Toplam Ekle seçenekleri ile belirlenir. Alan seçimi listesinde, raporda yer alması istenen alan seçilerek rapor şablonuna aktarılır. Rapor bölümleri ve bu bölümlerde yer alacak bilgiler her bölümde ayrı, ayrı belirlenir. Rapor bölümlerinin boyut bilgileri ve hangi formatta şablonda yer alacağı her bölüm için ayrı, ayrı kaydedilir. Bunun için ilgili bölüm fare ile çift tıklanarak seçilir. (Ya da aynı işlem ilgili bölüm seçildikten sonra İşlemler (sağ fare düğmesi) menüsünde Değiştir seçeneği altındaki Seçili bölüm seçeneği ile yapılır.)

Bölüm bilgileri: Bölüm genel biçim bilgileri açılan pencereden kaydedilir. Arka plan rengi alanında arka plan rengi belirlenir. Ok işareti tıklanarak renk seçenekleri listelenir ve seçilir. Tanımlı renkleri seçmenin yanında palet penceresi tıklanarak açılan Renk tanımlama penceresinde yeni renk tanımlanır ve seçilir. Tablo adı alanında raporun Access veya Excel gibi program dosyalarına yazdırılması durumunda tablo adı kaydedilir. Bölüm alan başlıkları ve bilgileri burada belirtilen dosya altında toplanarak aktarılır. Yükseklik alanında bölümün yükseklik bilgisi kaydedilir. Yükseklik bilgisi Parametreler bölümünde belirlenen birim üzerinden kaydedilir. Bölüm yüksekliği fare yardımı ile de ayarlanabilir. Bunun için ilgili bölüm alt ya da üst sınırları fare ile sürüklenerek yükseklik belirlenir. Belirlenen özellikler Kaydet düğmesi tıklanarak kaydedilir.

Rapor Alanları

Raporun hangi alan başlıkları ile alınacağı rapor tasarım penceresinde belirlenir. Rapor programda standart olarak tanımlı alan başlıkları ile alınabileceği gibi kullanıcı tarafından düzenleme de yapılabilir. Rapor şablonu standart tasarım kullanılarak oluşturuluyorsa o rapor için tanımlı tüm alan başlıkları tasarım penceresinde ilk bölümde görüntülenir. Raporda yer almayacak olan başlıklar ve alanlar fare ile seçilir ve Del tuşu ile tasarımdan çıkartılır. Raporda yer almayacak alan başlıkları, fare ile seçildikten sonra sağ fare düğmesi menüsündeki Seçili alanları Sil seçeneği ile de tasarımdan çıkartılır. Rapor alan başlıkları Veri alanı Ekle seçeneği ile alan türü metin seçilerek kaydedilir.

Veri alanları: Raporda bastırılacak bilgiler F9-sağ fare düğmesi menüsündeki **Veri alanı Ekle** seçeneği ilgili bölüme yerleştirilir. Rapor tasarımı standart tasarım kullanılarak yapılıyorsa rapor bölümlerindeki alan özelliklerinde olabilecek değişiklikler Değiştir seçeneği ile kaydedilir. Raporda kart ve fişlerde yer alan standart alanlar yanında kullanıcı tanımlı alanlarda kullanılır.

Veri Alanı Özellikleri

Eklenen alana ilişkin parametrik ve biçimsel özellikler ilgili senekler ile kaydedilir.

- Türü/içeriği seçeneği ile alan türü ve hangi bilgiyi içeriği,
- Parametreler seçeneği ile alan türüne göre parametrik özellikler,
- Format seçeneği ile alan türüne göre gösterim, font ve renk bilgileri,
- Yerleşim seçeneği ile alanın raporda ne şekilde yer alacağı (yatay, düşey) belirlenir.

Alan Tür ve içerik bilgileri

Eklenen alanın türü ve içeriği bilgi Tür/İçerik seçeneği il belirlenir. Alan türleri şunlardır:

Metin alanları: Raporda basılması istenen yazı ve metinler ile kolon başlıkları bu alan türü seçilerek ilgili bölüme yerleştirilir.

Standart alanlar: Raporda bastırılacak bilgiler rapor tasarım penceresinde Veri Alanı Ekle seçeneği ile belirlenir. Alan Ekle seçimi yapıldığında açılan alanlar penceresinde eklenecek alanın türü, özellikleri ve gösterim şekilleri belirlenir.

Tanımlı alanlar: Raporda programda standart olarak bulunan alanlar yanında kullanıcı tanımlı alanlar da kullanılır. Tanımlı alanlarda, standart alanlar kendi içinde matematiksel işlemlerle formüllendirilebilir. Raporun başlık bölümünde, satırlarda ve toplamların alındığı bölümlerde bastırılacak alanlar, tanımlı alanlar listesinden seçilir ve tasarım penceresine aktarılır.

Toplam alanları : Raporda yer alması istenen toplamlar Toplam alanında hangi toplamların yer alacağı ise içerik alanında yer alır.

Ara Toplam alanları : Ara toplam bilgilerinin yer alacağı alan türüdür. Ara toplam alanında hangi bilginin yazdırılacağı içerik alanında belirtilir.

Alan gösterim ve biçim özellikleri

Alanın hangi yazım karakteri (font) ve stil ile yazdırılacağı Alan penceresinde Format seçeneği ile kaydedilir. Format penceresinde belirlenen özellikler şunlardır. Gösterim şekli alanında kaydedilen bilgiler alanın türüne göre (metin, sayı, tarih, saat, parasal değer vb.) değişir. Font alanında alandaki bilginin yazdırılmasında hangi yazım karakterinin kullanılacağı belirlenir. Ok işareti tıklanarak ilgili font seçilir. Font büyüklüğü ise Büyüklük alanında belirtilir. Fontla ilgili diğer özellikler ve geçerli olması istenen öndeğerler (sıkıştırılmış, altı çizili, renk) ... simgesi tıklanarak açılan Fontlar penceresinde belirlenir. Renk alanında, alanın arka plan rengi belirlenir. Ok işareti tıklanarak renk seçenekleri listelenir ve seçilir. Tanımlı renkleri seçmenin yanında palet penceresi tıklanarak açılan Renk tanımlama penceresinde yeni renk tanımlanır ve seçilir.

Parametre Bilgileri

Eklenen ya da değiştirilen parametrik bazı özellikleri Alan penceresinde **Parametreler** seçeneği ile kaydedilir. Parametreler penceresindeki seçeneklerden alan için geçerli olması istenen özellikler işaretlenir. **Yerleşim Bilgileri** Alanın form üzerinde ne şekilde yer alacağı Yerleşim seçeneği ile belirlenir. Yerleşim şekillerinden biri seçilir.

Kullanıcı Tanımlı Alanlar

Rapor tasarımında programda standart olarak bulunan alanlar yanında kullanıcı tanımlı alanlar da kullanılır. Standart alanlar kendi içinde matematiksel işlem ve fonksiyonlarla birlikte kullanılır ve formüllendirilir. Alan tanımları için rapor tasarım penceresinde **Tanımlı Alanlar** seçeneği kullanılır. İlgili rapor için tanımlı alanlar listesi açılır. Tanımın olmadığı durumda liste boştur. Yeni alan tanımlamak için tanımlı alanlar listesinde Ins -Ekle seçeneği kullanılır. Tanım penceresinde, raporda yer alacak alana ilişkin bilgiler (alanın adı, türü, ne şekilde kullanılacağı vb.) işlenir. Kullanıcı tanımlı alanlar tür seçilerek kaydedilir. Tanımlanacak alan türleri;

- Metin
- Sayı
- Tarih
- Saat
- Parasal değer

başlıkları altında toplanmıştır. Seçilen türe göre tanım penceresinden kaydedilecek bilgiler farklılık gösterir. Alana hangi tür bilgi yazdırılacaksa ilgili seçenek işaretlenir. Tanımlı alandaki bilgilerin raporda ne şekilde yer alacağı ise Veri alanı ekle seçimi yapıldığında açılan alan penceresinde Parametreler, Format ve Yerleşim seçenekleri ile belirlenir. Alan sağa dayalı, sola dayalı ya da ortalanmış olarak raporun ilgili bölümünde yer alır. Burada yapılacak seçim alanın türüne ve gösterim şekli bölümünde yapılan seçime de bağlıdır.

Tanım bilgileri

Türü ve adı alanları tanımı yapılan alanın türü ve adıdır. Yapılan her alan tanımı farklı bir isim verilerek kaydedilir. Döviz alanında, türü sayı ve parasal değer olan alanlar için döviz bilgisi kaydedilir.

Formül kullanımı

Kullanıcı tanımlı alanların en önemli özelliği programda tanımlı olan standart ve tanımlı alanları fonksiyonlar ve matematik işlemlerle birlikte formüllerle kullanarak istenilen bilginin alana yazdırılmasıdır. Böylece program bölümlerinde kartlar üzerinden girilen bilgiler ve yapılan işlemler istenen formatta ve yalnızca istenen bilgileri içerecek şekilde alınır. Tanımlı alanda yer alması istenen bilgi için yapılacak formüllendirme Formül alanında kaydedilir. Formül alanında standart ve kullanıcı tanımlı alanlar ile fonksiyonlar ilgili bölümlerde listelenir. İstenen alanlar ve fonksiyonlar matematiksel işlemlerle birlikte kullanılarak formüllendirilir ve kaydedilir.

Formül alanı tıklandığında açılan formül tanım penceresi üç ana bölümden oluşmaktadır. Formül bölümünde forma bastırılacak bilginin ne şekilde hesaplanacağını belirten formül tanımı kaydedilir. Pencerenin orta bölümünde formül tanımında kullanılacak olan matematiksel işlemlerin simgeleri yer alır. Pencerenin alt bölümünde, formül tanımında kullanılacak standart ve kullanıcı tanımlı alanlar ile fonksiyonlar ilgili başlıklar altında yer almaktadır. Formül tanımında kullanılacak olan alanlar ve fonksiyonlar yanında formül tanımında ek bilgi tanımları ve veri alanları da kullanılır.

Bunlar için formül penceresinde Ek bilgi tanımları ve veri alanı seçenekleri kullanılır. Ek bilgi formları ve veri alanları listelenir ve seçim yapılır. Tanımlanan formül Kaydet düğmesi tıklanarak kaydedilir ve tanımlı alan penceresine dönülür. Kaydet düğmesi tıklanır ve alan tanımı kaydedilir. Yapılan her tanım tanımlı alanlar listesinde numara, tür, ad ve formül bilgileri ile listelenir.

Tanım bilgilerinin değiştirilmesi

Alan tanımında değişiklik yapmak için Tanımlı alanlar listesinde, imleç değişiklik yapılacak tanım satırı üzerindeyken Değiştir seçeneği kullanılır. Tanım bilgilerinde yapılacak değişiklikler Kaydet düğmesi tıklanarak kaydedilir.

Alan tanımının silinmesi Alan tanımını silmek için imleç, silinecek kayıt üzerindeyken çıkar seçeneği tıklanır. (Aynı işlem Del tuşu ile de yapılabilir.)

Tanımlı Alanların Kullanımı

Tanımlı alanlar Veri alanı Ekle seçeneği ile formun istenen bölümüne yerleştirilir. Alan Ekle seçimi yapıldığında açılan Alan seçimi penceresinde, Türü/İçeriği seçeneği ile alanın türü Tanımlı alan seçilir. İçerik bölümünde tanımlı alanlar listelenir ve ilgili tanım seçilerek form bölümüne aktarılır.

Tanımlı Alan özellikleri Tanımlanan alanın özellikleri F9-sağ fare düğmesi menüsünde Ekle seçeneği altındaki Veri alanı Ekle ile açılan Alan penceresinde belirlenir. Alan özellikleri için Parametreler seçeneği kullanılır.

Biçim Bilgileri Tanımlanan alanların gösterim şekilleri, font, arka plan vb. özellikleri Alanlar penceresinde, **Format** seçeneği ile belirlenir.

Metin alanları Tanımlanan alan metin türünde ise gösterim bölümü Sola dayalı, sağa dayalı ve ortala olmak üzere üç seçeneklidir. Metin türü alan bilgileri form üzerinde burada yapılan seçime göre görüntülenir. Basım karakteri ve büyüklüğü ile ve yazım rengi Fontlar alanında belirlenir. Pencere arka plan rengi bölümünde ise tanımlı alanın rengi belirlenir. Alanın form üzerinde ne şekilde basılacağı Yerleşim seçeneği ile parametrik özellikleri Parametreler seçeneği ile belirlenir.

Sayı alanları Tanımlanan alanın türü sayı ise gösterim şekli alanında sayısal bilgilerin gösterim şekli belirlenir. Tutar bilgilerinin yer alacağı alanlarda, basamaklandırmanın nasıl yapılacağı, küsuratlı tutarların ve yüzde bilgilerinin gösterim şekilleri listelenir ve seçilir. Sayı türündeki bilgilerin form üzerinde ne şekilde bastırılacağı metin alanında belirlenir. Basım karakteri ve büyüklüğü ile ve yazım rengi Fontlar alanında belirlenir. Pencere arka plan rengi bölümünde ise tanımlı alanın rengi belirlenir. Alanın form üzerinde ne şekilde basılacağı Yerleşim seçeneği ile parametrik özellikleri Parametreler seçeneği ile belirlenir.

Tarih alanları Tanımlanan alan tarih bilgisini içerecekse gösterim şekli alanında tarih biçimi belirlenir. Tarih gün/ay/yıl, ay/gün/yıl, şeklinde gösterilebileceği gibi gün adı da gösterilebilir. Kullanılacak gösterim şekli seçilerek alana aktarılır. Tarih türündeki bilgilerin form üzerinde ne şekilde bastırılacağı metin alanında belirlenir. Basım karakteri ve büyüklüğü ile ve yazım rengi Fontlar alanında belirlenir. Pencere arka plan rengi bölümünde ise tanımlı alanın rengi belirlenir. Alanın form üzerinde ne şekilde basılacağı Yerleşim seçeneği ile parametrik özellikleri Parametreler seçeneği ile belirlenir.

Saat alanları Tanımlanan alan saat bilgisini içerecekse gösterim şekli alanında saat gösterim biçimi belirlenir. Kullanılacak gösterim şekli seçilerek alana aktarılır. Saat türündeki bilgilerin form üzerinde ne şekilde bastırılacağı metin alanında belirlenir. Basım karakteri ve büyüklüğü ile ve yazım rengi Fontlar alanında belirlenir. Pencere arka plan rengi bölümünde ise tanımlı alanın rengi belirlenir. Alanın form üzerinde ne şekilde basılacağı Yerleşim seçeneği ile parametrik özellikleri Parametreler seçeneği ile belirlenir.

Parasal Değer alanları Tanımlanan alan parasal değer bilgisini içerecekse gösterim şekli alanında gösterim biçimi belirlenir. Kullanılacak gösterim şekli seçilerek alana aktarılır. Parasal değer türündeki bilgilerin form üzerinde ne şekilde bastırılacağı metin alanında belirlenir. Basım karakteri ve büyüklüğü ile ve yazım rengi Fontlar alanında belirlenir. Pencere arka plan rengi bölümünde ise tanımlı alanın rengi belirlenir. Alanın form üzerinde ne şekilde basılacağı Yerleşim seçeneği ile parametrik özellikleri Parametreler seçeneği ile belirlenir.

Rapor Filtreleri

Raporların etkin ve verimli kullanımını sağlayan en önemli özellik filtrelerdir. Filtre, adından da anlaşılabileceği gibi, istenen özellikteki bilgileri, diğer bilgilerden süzerek raporlamaya olanak sağlayan bir sorgulama aracıdır. Her rapor bir veya birden fazla filtrenin birlikte kullanımıyla değişik sorgulama ihtiyaçlarına yanıt verir. Rapor sürekli aynı koşullarda alınıyorsa, filtre koşulları dosyalama işlemi ile kaydedilir. Rapor alınacağı zaman dosyalanan bu filtre değerleri tekrar yüklenebilir. Böylece hem kullanımdaki hata payı azalır hem de zaman kaybının önüne geçilir. Filtreler, filtrelenecek bilgilerin niteliğine göre ve filtrenin kullanım şekline göre iki şekilde gruplanabilir.

Bilgi özelliklerine göre filtre grupları

Filtrelenecek bilgilerin özelliklerine göre sınıflama yapıldığında filtreler;

- kart filtreleri
- işlem filtreleri
- hareket filtreleri

olarak gruplanabilir. Raporun içeriğine göre bu filtreler gruplarının biri veya hepsi aynı raporda yer alabilir. Örneğin hareket dökümü raporlarında kart, işlem ve hareket filtre türlerinin tümü yer alabilir.

Kart filtreleri: Kullanılan her türlü kart kayıtları (stok, cari hesap, banka, kasa kartları vb.) üzerinde girilen bilgileri filtrelemek amacıyla kullanılır. Kart üzerinde yer alan alanlar raporlarda filtre olarak kullanılabilir. Örneğin stok kart kodu, özel kodu, yetki kodu, açıklaması, üretici firma kodu, kayıt tipi filtreleri nitelikleri açısından kart filtreleridir. Yapılan işlemlerde kaydedilen bilgilere göre filtreleme yapmakta kullanılır. Bunlara bazı örnekler; işlem numarası, fiş numarası, tarih, belge numarası, işlem türü, işlem ya da fiş özel kodu, işlem ya da fiş tutarıdır. Yani işlem girişi işlem sırasında belirlenen veya girilen bilgilere ait filtrelerdir.

Hareket filtreleri: Stok fişleri, satın alma ve satış irsaliyeleri, siparişleri, faturaları ve çek/senet bordroları gibi bir fiş içinde, birden fazla satırın yer aldığı yapılarda, bu satırda girilen ve kaydedilen bilgilere göre sorgulama yapmak ve hareketleri süzmek için kullanılan filtrelerdir. Örneğin hareket özel kodu, satır tipi, hareket muhasebe kodu hareket filtreleridir.

Kullanım şekillerine göre filtre grupları Filtre kullanım şekillerine göre bir sınıflama yapıldığında ise filtreler eşitlik filtresi, grup/aralık filtresi, çoklu seçim filtresi ve tekli seçim filtresi olarak gruplanabilir.

Eşitlik filtresi: Metin, sayısal veya tarih alanlarında sadece belli bir değere eşit bilginin süzülmesi, veya bir değer girişi için kullanılır. Örneğin, Kasa defterinde yer alan kasa kodu filtresi veya başlangıç sayfa numarası filtresi bu tür filtrelere bir örnektir. Filtrelenecek bilgilerden herhangi birinin kullanıcının kesin bir şekilde belirlemesi gerekiyorsa bu tür bir filtre kullanılır.

Grup/Aralık filtresi: Metin, sayısal veya tarih alanlarında sadece bir grup bilginin süzülmesi için kullanılır. Grup/aralık filtresi kullanımı grup ve aralık olmak üzere iki seçeneklidir. Bu tür filtrelerde sorgulama amaçlı kullanılacak bilginin kesin olarak belirlenmesi ve bir değere eşit olması gerekmez. Filtre kriteri bazı ortak özelliklere göre sahip birden fazla sayıda bilgiyi içerebilir veya sıraya konabilen bilgiler için bir başlangıç ve bitiş aralığındaki tüm bilgileri içerebilir.

Grup tanımı: Grup kullanımı metin ve sayısal alanlarla ilgili filtreler için geçerlidir. Belli bir grup bilgiyi süzmek için kullanılır. Kullanıcı karşısına gelen filtre alanlarından sadece bir alana bilgi girerse bu grup filtresi olarak işlem görür. Bu filtre aşağıdaki şekillerde girilebilir: Filtre ile belli bir değere eşit bilgi seçilmek istenirse, bu alana seçilmek istenen bilgi girilir. Örneğin Stok kodu TA11S01 olan karta ait bilgileri süzmek için stok kodu filtresinde grup seçimi yapılır ve TA11S01 değeri filtreye girilir. Filtre ile bir grup bilgi seçilmek istenirse, bu alanda * karakteri kullanılır. * karakteri tüm karakterler anlamına gelir. Yıldız karakteri başta, ortada veya sonda kullanılabilir. Aşağıda her üç kullanımla ilgili bir örnek yer almaktadır. * karakteri başta: Filtre değeri **11S01 verilirse, ilk 2 karakter ne olursa olsun 3. karakterden itibaren kodu 11S01 olan kartların süzülmesini sağlar. * karakteri ortada: Filtre değeri TA11*01 verilirse, 5. karakter ne olursa olsun, ilk 4 karakteri TA11 ve 6. karakterden sonrası 01 olan kartların süzülmesini sağlar. * karakteri sonda: Filtre değeri TA* verilirse, kodu TA ile başlayan tüm kartların süzülmesi sağlanır.

Aralık Tanımı: Aralık tanımında başlangıç ve bitiş aralığı verilerek sıralama şekline göre bu aralıkta kalan metin, sayısal veya tarih türü alan bilgilerin (kod, açıklama ya da fiş numarası, fiş tarihi gibi) süzülmesi sağlanır. Kullanıcı karşısına gelen filtre alanlarından ikisine de belgi girerse bu aralık filtresi olarak algılanır. Başlangıç ve bitiş alanlarında fareyi çift tıklayarak ya da F10 tuşu ile kayıtlı kartlar ve işlemler listelenip seçilerek alana aktarılabilir. Başlangıç ve bitiş alanlarında, grup tanımında olduğu gibi, belli bir bölümünü yazıp diğer kısım için * işareti kullanılabilir.

Çoklu seçim filtreleri: Çoklu seçim filtrelerinde, olası filtre değerleri bir liste şeklinde görüntülenir. Bu listedeki seçeneklerin tümü veya bir kısmı filtre değeri olarak işaretlenebilir. Rapor işaretli seçeneklere uygun bilgileri süzerek çıktıyı oluşturur. Kayıt tipi veya fiş/işlem türü bu tür filtrelerdendir. İstenen seçenekler Ara tuşu ya da fare ile işaretlenerek belirlenir. Tip ve tür filtre seçeneklerinin tümü öndeğer olarak seçilidir. Raporda yer almayacak tip ya da tür seçeneklerinin yanındaki işaret Ara tuşu ya da fare ile tıklanarak kaldırılır.

Tekli seçim filtreleri: Tekli seçim filtrelerinde de, olası filtre değerleri bir liste şeklinde görüntülenir. Bu listedeki seçenek sadece biri filtre değeri olarak seçilir. Rapor işaretli seçeneğe uygun bilgileri süzer ve döküm hazırlar. Hareket ve durum raporlarında listeleme şekli (koda/açıklamaya göre), sayfa formatı (aynı sayfaya/ayrı sayfalara), resmi dökümlerde basım şekli (müsvedde ya da onaylı) gibi filtreler bu türe örnektir.

Rapor Üniteleri

Raporlar ekran ve yazıcının yanında Excel gibi tablolama program dosyalarına yazdırılarak istenen form atta alınır. Ayrıca raporu Ascii dosya olarak diske yazdırılır ve daha sonra herhangi bir metin işlemci ile incelenir ve düzenleme yapılabilir. Raporun hangi rapor ünitesinden alınacağı rapor ekranında, rapor üniteleri alanında belirlenir. Rapor ekranının üst bölümünde Ekran, Yazıcı, MS Excel Dosyası, MS Access, Ascii Dosya, HTML Dosyası, PDF Dosyası, Tablo seçenekleri yer alır.
Ekran Ünite Özellikleri

Ekran Ünite özelliklerini belirlemek için Ünite alanında yer alan seçenekler kullanılır. Raporun ne şekilde alınacağı;

- Yazıcı sayfasına göre
- Rapor ölçülerine göre

Seçenekleri ile belirlenir.

Yazıcı sayfasına göre seçiminde yazıcıda kullanılan kağıt ölçüleri dikkate alınır. Raporda yalnızca bu ölçüler içine sığan alanlar ve bilgileri yer alır.

Rapor ölçülerine göre seçiminde ise raporda yer alan tüm alanlar ve bilgileri listelenir. Kullanıcı tarafından yapılan rapor tasarımlarında Tasarım genel parametrelerinde verilen rapor sayfa genişliği dikkate alınır.

Yazıcı Ünite Özellikleri

Yazıcı ünite özelliklerini belirlemek için Ünite alanında yer alan seçenekler kullanılır. Raporun ne şekilde alınacağı;

- Sayfaya Sığdır
- Yazıcı sayfasına göre

olmak üzere iki seçeneklidir.

Sayfaya sığdır seçiminde yazıcıda kullanılan kağıt ölçüleri dikkate alınır. Raporda yalnızca bu ölçüler içine sığan alanlar ve bilgileri yer alır.

Yazıcı sayfasına göre seçeneği ile raporda kullanılan filtreler de yazdırılır.

Tablo Ünite Özellikleri

Rapor ünitesi tablo olarak seçildiğinde, raporda yer alan tüm kolon başlıkları bir tablo şekilde görüntülenir.

Form Tanımlayıcı

Program bölümlerinde kaydedilen fişler ve kart bilgileri Yaz ya da Toplu basım seçenekleri ile bastırılır. Her program bölümünde kullanılacak form ve etiketler, Araçlar menüsü altında yer alan **Form Tanımlayıcı** seçeneği ile tanımlanır.

Program bölümlerinde kullanılan tüm form türleri için istenen sayıda tanım yapılabilir. Yapılan bu tanımlar form adı verilerek kaydedilir. Basım sırasında, bu formlar listelenir. Basımın yapılacağı form seçilir. Ya da en sık kullanılan tanım öndeğer olarak seçilir ve basımda bu form kullanılır.

Program bölümlerinde kullanılan formlar için standart form tanımları yer almaktadır. Yeni form tanımı, bu standart form üzerinde değişiklik yapılarak ya da boş form üzerinden yapılır.

Tanım yapmak için önce tanımın yapılacağı fiş türü seçilir. Daha sonra Ekle komutu kullanılır. Basım işlemlerinde kullanılan her form için standart bir tanım yapılmıştır. Yeni form tanımı bu standart tanım üzerinde değişiklik yapılarak ya da gibi boş şablon üzerinden yapılır. Ekle seçeneği ile açılan pencere;

- Standart tasarım
- Boş tasarım

olmak üzere iki seçeneklidir.

Standart tanım seçildiğinde programda bu form için hazırlanmış standart form ekrana gelir. Eğer standart tanım kullanılmayacaksa Boş tanım seçilir. Form tasarım penceresinden basımda kullanılacak form tanımlanır. Tasarımda öncelikle Parametre bilgileri kaydedilir. Daha sonra formda yer alması istenen alanlar ilgili bölümlere yerleştirilir.

Form ve Tasarım Parametreleri

Form tasarımının geneline ilişkin bazı parametrik ve izleme amaçlı bilgiler ile form bölümlerine ait başlangıç bilgileri Parametreler seçeneği ile kaydedilir. Parametreler menüsü

- Tasarım
- Form

olmak üzere iki seçeneklidir.

Tasarım Parametreleri

Tasarıma ait genel parametrik bilgilerin kaydedildiği seçenektir. Bu bilgiler şunlardır:

Ölçüm: Form geneline ilişkin ölçüm birimi kaydedilir. Ölçüm alanı inch ve cm olmak üzere iki seçeneklidir. Adı ve açıklama : Bu alanlarda form adı ve açıklayıcı bilgisi kaydedilir.

Tarih: Formun hangi tarihte tasarlandığını belirtir. Günün tarihi alana öndeğer olarak gelir.

Sayfa genişliği: Form sayfasının genişliği belirtilir.

Sayfayı enine kullan seçeneği ile sayfa kullanım şekli (enine, boyuna vb) belirlenir. Öndeğer olarak sayfa boyuna olarak kullanılır. Eğer sayfa enine kullanılacaksa, Sayfayı Enine Kullan seçeneği işaretlenir.

Tasarım yaparken geçerli olacak bazı öndeğerler Tasarım penceresinde **Çizgiler** bölümünde belirlenir.

- Form şablonu oluşturulurken çizgilerin gösterilmesi isteniyorsa çizgileri göster,
- Yazıcı sayfa sınırının gözterilmesi isteniyorsa Yazıcı sayfa sınırını göster
- seçenekleri işaretlenir.
- Düşey ve yatay çizgi aralıkları

ilgili alanlarda kaydedilir.

Form Parametreleri

Bu seçenek ile form sayfa boyu ve form bölümlerinin sayfadaki yerleşim ölçüleri belirtilir. Form tasarım şablonunda 5 bölüm yer alır. Bunlar başlık, satırlar, sayfa toplamları, dip toplamlar ve alt bilgiler bölümleridir. Bastırılacak bilgiler doğrudan yazılarak ya da standart ve tanımlı alanlar listelenerek seçilir ve yerleştirilir. Bu bölümlerin form üzerinde nerede başlayacağı ve form sayfa boyu Form parametreleri seçeneği ile kaydedilir.

Başlık bilgileri: Raporun başlık bölümünde tanımlanan raporun adı, firma numarası, firma adı vb. rapor başlık bilgileri yer alır. Rapora ait alt başlıkların olması durumunda, tanım ekranında Alan Ekle seçeneği ile alan seçilerek kaydedilir.

Satırlar: Form şablonunda satırlarda yer alması istenen bilgiler Alan Ekle seçeneği ile form üzerine yerleştirilir. Alan Ekle seçimi yapıldığında, kart ve fişlerde yer alan standart alanlar listelenir. İlgili alan seçilerek form şablonuna aktarılır.

Sayfa Toplamı, Toplam ve Dip Toplam bölümleri: Sayfa toplamı ve dip toplam bölümlerinde bastırılacak bilgiler Genel Toplam Ekle ya da Ara Toplam Ekle seçenekleri ile belirlenir. Alanlar listesinde, formda yer alması istenen alan seçilerek form şablonuna aktarılır.

Alt bilgiler: Formun bu bölümünde yapılan form tanımına göre her sayfada bastırılacak bilgiler yer alır. Bu bilgiler Alan Ekle seçeneği ile formun bu bölümüne yerleştirilir.

Bu bölümler dışında kullanıcının form üzerine bastırmak istediği toplam vb. bilgiler gruplama bölümü tanımlanarak kaydedilir.
Tasarım İslemleri

Form tasarımında yapılacak işlemler için tasarım penceresinin sol bölümünde yer alan simgeler ya da İşlemler (sağ fare düğmesi) menü seçenekleri kullanılır. Bular şunlardır.

Ekle : Gruplama bölümü, veri alanı, geometrik alan ve görsel malzeme eklemek için kullanılır. Gruplama bölümü seçilen rapor bölümü için tanımlanır. Gruplama bölümünde standart ve kullanıcı tanımlı alanlar kullanılarak raporun istenen yerlerinde toplam ve ara toplam bilgileri alınabilir.

Değiştir : Veri alanı, bölüm, gruplama bölümü ve genel tasarım parametre bilgilerinde değişiklik yapmak için kullanılır. Bu seçenek Seçili alan, Seçili bölüm ve Parametreler olmak üzere üç seçeneklidir. Yapılan seçime göre ilgili pencere açılır ve gerekli değişiklikler yapılır.

Seçili alanları Sil : Tasarımda yer alan alanı silmek için kullanılır. Silinecek alanlar fare ile işaretlenerek seçilir.

Kolonları Düzenle : Kolonları düzenlemek için kullanılır. Kolon aralığı penceresinden aralık bilgisi verilerek kaydedilir.

Hizala : Tasarımda yer alan alanları hizalamak için kullanılır. Yatay eşit aralıklı ve düşey eşit aralıklı olmak üzere iki seçeneklidir.

Genişlet/Daralt : Form tasarımının geneli ya da seçilen bölüm için ölçümlendirme işleminde kullanılır. Genişletme ya da daraltma bilgisi yüzde olarak verilir.

Tablo alanları ve kolonları : Formun Excel ya da Access dosyalarına yazdırılarak bu programlardan alınması durumunda her bölümde hangi alan veya kolonların yer alacağı bu seçenek ile kaydedilir. Her bir alan Ekle seçeneği ile tür/içerik ve özellik bilgileri verilerek kaydedilir.

Alan Listesi : Standart ve tanımlı alanları listelemek ve için kullanılır.

Özellikleri Değiştir: Seçili alan özelliklerini değiştirmek için kullanılır. Alt çizgili ve üst çizgili olmak üzere iki seçeneklidir. Alandaki metnin altı ve üstüne çizgi çekmek ya da kaldırmak için kullanılır. **Arkaya gönder/Öne getir**: Seçilen alanı ön ya da arka plana almak için kullanılır.

Düğme panosunu Gizle/Göster: Form tasarımı penceresindeki panoyu gizlemek ve göstermek için kullanılır.

Grupla/Grup boz : Bu seçenekler düğme panosunda yer alır. Form bölümlerinde yer alacak alanları gruplamak için kullanılır. Gruplar alanların biçimsel özellikleri ve boyutlarını belirleme ve hizalama işlemlerinde kullanım kolaylığı sağlar.

Formda yer alması istenen alanlar, form üzerinde bulunacak grafik ve görsel malzemeler ile diğer materyaller rapor bölümlerinde ilgili alanlara yerleştirilerek şablon oluşturulur.

Form Alanları

Form bölümlerinde bastırılacak alanlar ve bilgileri F9-sağ fare düğmesi menüsünde Ekle seçeneği altında yer alan Veri Alanı ile form üzerine yerleştirilir.

Form programda standart olarak tanımlı alan başlıkları ile alınabileceği gibi kullanıcı tarafından düzenleme de yapılabilir.

Form şablonu standart tasarım kullanılarak oluşturuluyorsa o form için tanımlı tüm alanlar tasarım penceresinde iilgili bölümlerde görüntülenir. Formda yer almayacak olan başlıklar ve alanlar fare ile seçilir ve Del tuşu ile tasarımdan çıkartılır. Formda bastırılmayacak alan başlıkları, fare ile seçildikten sonra F9- sağ fare düğmesi menüsündeki Seçili alanları Sil seçeneği ile de tasarımdan çıkartılır.

Veri Alanları

Formda bastırılacak bilgiler Veri alanı seçeneği ile belirlenir. Formda kart ve fişlerde yer alan standart alanlar yanında kullanıcı **tanımlı alanlar**da kullanılır.

Alan Bilgileri

Alanın hangi yazım karakteri (font) ve stil ile yazdırılacağı Alan penceresinde belirlenir.

Alan özellikleri penceresinde

- Türü/içeriği seçeneği ile alan türü ve hangi bilgiyi içereceği,
- Parametreler seçeneği ile alan türüne göre parametrik özellikler,
- Format seçeneği ile alan türüne göre gösterim, font ve renk bilgileri,
- Yerleşim seçeneği ile alanın form üzerinde ne şekilde yer alacağı (yatay, düşey)

belirlenir.

Alan tür ve içerik bilgileri

Eklenen alanın türü ve içeri bilgileri Alan penceresinde Tür/İçerik seçeneği ile kaydedilir. Alan türleri metin, standart alan, tanımlı alan, toplam ve ara toplam başlıkları altında toplanmıştır.

Yapılan seçime göre alanda yer alacak bilgi içerik bölümünde belirtilir. Alan türü standart alan ise içerik bölümünde programda tanımlı standart alanlar listelenir ve seçim yapılır.

Alan türü tanımlı alan ise içerik bölümünde kullanıcı tarafından tanımlanan alanlar listelenir ve seçim yapılır.

Alan türü toplam ise içerik bölümünde bu türdeki alanlar listelenir ve seçim yapılır. Alan türü Ara toplam ise içerik bölümünde bu türdeki alanlar listelenir ve seçim yapılır.

Alan Biçim Bilgileri

Yazım özellikleri ve renk bilgilerini kaydetmek için Format seçeneği tıklanır. Format penceresinde belirlenen özellikler şunlardır:

Font alanında alandaki bilginin yazdırılmasında hangi yazım karakterrinin kullanılacağı belirlenir. Ok işareti tıklanarak ilgili font seçilir. Font büyüklüğü ise Büyüklük alanında belirtilir. Fontla ilgili diğer özellikler ve geçerli olması istenen öndeğerler (sıkıştırılmış, altı çizili, renk) ... simgesi tıklanarak açılan Fontlar penceresinde belirlenir.

Renk alanında, alanın arka plan rengi belirlenir. Ok işareti tıklanarak renk seçenekleri listelenir ve seçilir. Tanımlı renkleri seçmenin yanında palet penceresi tıklanarak açılan Renk tanımlama penceresinde yeni renk tanımlanır ve seçilir.

Parametre Bilgileri

Formun üzerindeki alanın parametrik bazı özellikleri Alan penceresinde Parametreler seçeneği ile kaydedilir.

Yerleşim Bilgileri

Alanın form üzerinde ne şekilde yer alacağı Yerleşim seçeneği ile belirlenir. Yerleşim şekillerinden biri seçilir

Forma eklenecek diğer alanlar

Tanımlanan form şablonunda standart ve kullanıcı tanımlı alanlar dışında geometrik alan ve görsel içerikli alanlarda kullanılabılir. Bu alanları şablona yerleştirmek için tanım ekranının sol bölümünde yer alan simgeler ya da Ekle menüsü altında yer alan ilgili seçenekler kullanılır.

Form üzerinde çizgi çizdirmek ya da çerçeve çizmek için form tanım ekranında, çizgi Ekle seçeneği kullanılır. Çizgi genişliği ve rengi ise fare çift tıklandığında ya da F9 menüsündeki Değiştir seçeneği ile açılan Çizgi özellikleri penceresinde belirlenir.

Formlarda programda standart olarak bulunan alanlar yanında kullanıcı tanımlı alanlar da kullanılır. Standart alanlar kendi içinde matematiksel işlem ve fonksiyonlarla birlikte kullanılır ve formüllendirilir.

Tanımlı Alanlar

Formlarda programda standart olarak bulunan alanlar yanında kullanıcı tanımlı alanlar da kullanılır. Standart alanlar kendi içinde matematiksel işlem ve fonksiyonlarla birlikte kullanılır ve formüllendirilir. Alan tanımları için form tasarım penceresinde Tanımlı Alanlar seçeneği kullanılır. İlgili form için tanımlı alanlar listesi açılır. Tanımın olmadığı durumda liste boştur.

Yeni alan tanımlamak için tanımlı alanlar listesinde Ins - Ekle seçeneği kullanılır. Tanım penceresinde, formda kullanılacak alana ilişkin bilgiler (alanın adı, türü, ne şekilde kullanılacağı vb.) işlenir. Tanımlı alanlar tür belirtilerek kaydedilir.

Kullanıcı tanımlı alanlar tür seçilerek kaydedilir. Tanımlanacak alan türleri;

- Metin
- Sayı
- Tarih
- Saat
- Parasal değer

başlıkları altında toplanmıştır. Seçilen türe göre tanım penceresinden kaydedilecek bilgiler farklılık gösterir. Alana hangi tür bilgi yazdırılacaksa ilgili seçenek işaretlenir. Tanımlı alandaki bilgilerin raporda ne şekilde yer alacağı ise Alan penceresinde Parametreler, Format ve Yerleşim seçenekleri ile belirlenir. Alan sağa dayalı, sola dayalı ya da ortalanmış olarak raporun ilgili bölümünde yer alır. Burada yapılacak seçim alanın türüne ve gösterim şekli bölümünde yapılan seçime de bağlıdır.

Diğer İşlemler

651/665

Tanım bilgileri

Türü ve adı alanları tanımı yapılan alanın türü ve adıdır. Yapılan her alan tanımı farklı bir isim verilerek kaydedilir. Döviz alanında, türü sayı ve parasal değer olan alanlar için döviz bilgisi kaydedilir.

Formül kullanımı

Tanımlı alanların en önemli özelliği programda tanımlı olan standart ve tanımlı alanların fonksiyonlar ve matematik işlemlerle birlikte formüllendirilmesi ve istenen bilginin alana yazdırılmasıdır.

Böylece program bölümlerinde kartlar üzerinden girilen bilgiler ve yapılan işlemler istenen formda ve yalnızca istenen bilgileri içerecek şekilde alınır. Tanımlı alanda yer alması istenen bilgi için yapılacak formüllendirme Formül alanında kaydedilir.

Formül alanında standart ve kullanıcı tanımlı alanlar ile fonksiyonlar ilgili bölümlerde listelenir. İstenen alanlar ve fonksiyonlar matematiksel işlemlerle birlikte kullanılarak formüllendirilir ve kaydedilir.

Formül alanı tıklandığında açılan formül tanım penceresi üç ana bölümden oluşmaktadır. Formül bölümünde forma bastırılacak bilginin ne şekilde hesaplanacağını belirten formül tanımı kaydedilir.

Pencerenin orta bölümünde formül tanımında kullanılacak olan matematiksel işlemlerin simgeleri yer alır.

Pencerenin alt bölümünde, formül tanımında kullanılacak standart ve kullanıcı tanımlı alanlar ile fonksiyonlar ilgili başlıklar altında yer almaktadır.

Formül tanımında kullanılacak olan alanlar ve fonksiyonlar yanında formül tanımında ek bilgi tanımları ve veri alanları da kullanılır. Bunlar için formül penceresinde Ek bilgi tanımları ve veri alanı seçenekleri kullanılır. Ek bilgi formları ve veri alanları listelenir ve seçim yapılır. Tanımlanan formül Kaydet düğmesi tıklanarak kaydedilir ve tanımlı alan penceresine dönülür.

Kaydet düğmesi tıklanır ve alan tanımı kaydedilir. Yapılan her tanım tanımlı alanlar listesinde numara, tür, ad ve formül bilgileri ile listelenir.

Tanım bilgilerinin değiştirilmesi

Alan tanımında değişiklik yapmak için Tanımlı alanlar listesinde, imleç değişiklik yapılacak tanım satırı üzerindeyken Değiştir seçeneği kullanılır. Tanım bilgilerinde yapılacak değişiklikler Kaydet düğmesi tıklanarak kaydedilir.

Alan tanımının silinmesi

Alan tanımını silmek için imleç, silinecek kayıt üzerindeyken çıkar seçeneği tıklanır. (Aynı işlem Del tuşu ile de yapılabılir.)

Yapılan form tanımı Sakla düğmesi tıklanarak kaydedilir. Aynı form türü için birden fazla tanım yapılabilir. Yapılan her form tanımı ayrı bir isim verilerek kaydedilir. Formlar, tanımlı formlar listesinde ilgili fiş türünün altında listelenir.

Tanımlı Alanların Kullanımı

Tanımlı alanlar Veri alanı Ekle seçeneği ile formun istenen bölümüne yerleştirilir. Alan Ekle seçimi yapıldığında açılan Alan seçimi penceresinde, Türü/İçeriği seçeneği ile alanın türü Tanımlı alan seçilir. İçerik bölümünde tanımlı alanlar listelenir ve ilgili tanım seçilerek form bölümüne aktarılır.

Tanımlı Alan özellikleri: Tanımlanan alanın özellikleri F9- sağ fare düğmesi menüsünde Ekle seçeneği altındaki Veri alanı Ekle ile açılan Alan penceresinde belirlenir. Alan özellikleri için Parametreler seçeneği kullanılır.

Biçim Bilgileri: Tanımlanan alanların gösterim şekilleri, font, arka plan vb. özellikleri Alanlar penceresinde, Format seçeneği ile belirlenir.

Metin alanları biçim bilgileri

Tanımlanan alan metin türünde ise gösterim bölümü Sola dayalı, sağa dayalı ve ortala olmak üzere üç seçeneklidir. Metin türü alan bilgileri form üzerinde burada yapılan seçime göre görüntülenir. Basım karakteri ve büyüklüğü ile ve yazım rengi Fontlar alanında belirlenir.

Pencere arka plan rengi bölümünde ise tanımlı alanın rengi belirlenir. Alanın form üzerinde ne şekilde basılacağı Yerleşim seçeneği ile parametrik özellikleri Parametreler seçeneği ile belirlenir.

Sayı alanları biçim bilgileri

Tanımlanan alanın türü sayı ise gösterim şekli alanında sayısal bilgilerin gösterim şekli belirlenir.

Tutar bilgilerinin yer alacağı alanlarda, basamaklandırmanın nasıl yapılacağı, küsuratlı tutarların ve yüzde bilgilerinin gösterim şekilleri listelenir ve seçilir.

Sayı türündeki bilgilerin form üzerinde ne şekilde bastırılacağı metin alanında belirlenir. Basım karakteri ve büyüklüğü ile ve yazım rengi Fontlar alanında belirlenir.

Pencere arka plan rengi bölümünde ise tanımlı alanın rengi belirlenir. Alanın form üzerinde ne şekilde basılacağı Yerleşim seçeneği ile parametrik özellikleri Parametreler seçeneği ile belirlenir.

Tarih alanları biçim bilgileri

Tanımlanan alan tarih bilgisini içerecekse gösterim şekli alanında tarih biçimi belirlenir. Tarih gün/ay/yıl, ay/gün/yıl, şeklinde gösterilebileceği gibi gün adı da gösterilebilir. Kullanılacak gösterim şekli seçilerek alana aktarılır.

Tarih türündeki bilgilerin form üzerinde ne şekilde bastırılacağı metin alanında belirlenir. Basım karakteri ve büyüklüğü ile ve yazım rengi Fontlar alanında belirlenir.

Pencere arka plan rengi bölümünde ise tanımlı alanın rengi belirlenir. Alanın form üzerinde ne şekilde basılacağı Yerleşim seçeneği ile parametrik özellikleri Parametreler seçeneği ile belirlenir.

Saat alanları biçim bilgileri

Tanımlanan alan saat bilgisini içerecekse gösterim şekli alanında saat gösterim biçimi belirlenir. Kullanılacak gösterim şekli seçilerek alana aktarılır.

Saat türündeki bilgilerin form üzerinde ne şekilde bastırılacağı metin alanında belirlenir. Basım karakteri ve büyüklüğü ile ve yazım rengi Fontlar alanında belirlenir.

Pencere arka plan rengi bölümünde ise tanımlı alanın rengi belirlenir. Alanın form üzerinde ne şekilde basılacağı Yerleşim seçeneği ile parametrik özellikleri Parametreler seçeneği ile belirlenir.

Parasal Değer alanları biçim bilgileri

Tanımlanan alan parasal değer bilgisini içerecekse gösterim şekli alanında gösterim biçimi belirlenir. Kullanılacak gösterim şekli seçilerek alana aktarılır.

Parasal değer türündeki bilgilerin form üzerinde ne şekilde bastırılacağı metin alanında belirlenir. Basım karakteri ve büyüklüğü ile ve yazım rengi Fontlar alanında belirlenir.

Pencere arka plan rengi bölümünde ise tanımlı alanın rengi belirlenir. Alanın form üzerinde ne şekilde basılacağı Yerleşim seçeneği ile parametrik özellikleri Parametreler seçeneği ile belirlenir.

Formların Kullanımı

Tanımlanan formlar, program bölümlerinden kaydedilen fişlerin basımında kullanılır. Fişler tek, tek ya da toplu olarak bastırılabilir.

Fişlerin tek, tek basımında Fiş/Kart listelerinde F9- sağ fare düğmesi listesinde yer alan Yaz seçeneği kullanılır.

Seçilen türdeki fişe ait birden fazla form tanımının olması durumunda tanımlı formlar listelenir ve ilgili form seçilir.

Toplu basım

Fiş ve kartların toplu olarak bastırılması için kart/fiş listelerinde yer alan Toplu Basım seçeneği kullanılır. Hangi fiş ya da kartların bastırılacağı toplu basım filtre penceresinde belirlenir. Seçilen fiş türüne ait birden fazla form tanımının olması durumunda tanımlı formlar listelenir. İlgili form seçilir.

Mektup ve Etiket Tanımları

İş sürecinde kullanılan mektup ve etiket formları tanımlanır ve istenen formatta bastırılabilir. Cari Hesaplar bölümünde yer alan cari hesap kartları ve banka hesap kartları ile Stok bölümünde yer alan malzeme kartları için etiket formu tanımlanır ve kart bilgilerini bu etiketler üzerine yazdırılır.

Mektup ve etiket form tanımları program bölümlerinde Araçlar menüsü altında yer alan Form Tanımlayıcı seçeneği ile kaydedilir.

Her program bölümünde, kullanılan mektup ve etiketler için standart form tanımları yer almaktadır. Yeni form tanımı bu standart form üzerinde değişiklik yaparak kaydedilebileceği gibi tamamen boş form üzerinden de yapılabilir.

Mektup ve Etiket Tasarımı

Tanım yapmak için önce tanımın yapılacağı form türü (etiket ya da mektup) seçilir. Daha sonra Ekle komutu kullanılır. Basımda kullanılacak her form için standart bir tanım yapılmıştır. Yeni form tanımı bu standart tanım üzerinde değişiklik yapılarak kaydedilebileceği gibi boş tanım şablonu üzerinden de yapılabilir. Standart tanım seçildiğinde programda bu form için hazırlanmış standart tanım ekrana gelir.

Etiket Sayfa düzeninin belirlenmesi

Etiket tanımı yapılırken sayfada yer alacak etiket sayısı, kullanılan etiketlerin yükseklik ve genişlik ölçülerine göre değişecektir. Bunun için genel form Parametreleri penceresinde Etiketler seçeneği kullanılır.

Etiket genişliği, yüksekliği, etiketler arasındaki yatay ve dikey boşluklar cm olarak belirlenir. Sayfada basılacak yan yana ve üst üste basılacak etiket sayısı ilgili alanlarda belirtilir. Tamam düğmesi tıklandığında yapılan tanıma uygun etiket formu ekrana gelir.

Toplu Rapor/Form Aktarımı

Firmadan firmaya toplu olarak rapor, form ve mali tablo tasarımlarının aktarılması için kullanılır. GO ana menüsünde Araçlar menüsü altında yer alır.

Belirtilen katalogta bulunan bütün tasarım dosyaları aktarımı yapılabilmektedir. Burada rapor ve formlarda yapılan tanımlı alanlara ait dosya isimleri (*.LUV) ile tasarıma ait dosya isimleri (*.LLX) aynı verilmelidir. Bu durumda tanımlı alanlarda doğru olarak aktarılabilecektir.

🚺 Toplu Rapor/Form Aktarımı		<u> </u>
Katalog		
	<u>A</u> ktar	<u>K</u> apat

Veri Aktarımları

Veri aktarımı GO programı ile başka bir Logo programı ya da diğer programlar arasında bilgi aktarımı yapmaya olanak sağlar.

Veri aktarımları ile firmanın farklı yerleşim birimleri arasındaki veri alışverişi yanında GO dışındaki bir yazılıma ya da tam tersi olacak şekilde GO dışındaki bir programda bulunan bilgilerin GO'ya aktarımı sağlanır.

Aktarım işlemleri için, Araçlar menüsünün altında yer alan Veri aktarımı (içeri) ve Veri aktarımı (dışarı) seçenekleri kullanılır.

Aktarım işlemi, her firmaya ait tanım ve işlemler için ayrı, ayrı yapılır. İçeri ya da dışarı veri aktarımı için öncelikle ilgili program bölümü daha sonra bu bölümde yapılan işlem seçilir.

Veri aktarımında, aktarılacak bilgiler için şablon tanımlanır. XML şablonlarında aktarılacak alanlar belirlendiği gibi bu alanlar için filtreleme yapılıp yapılmayacağı belirlenir. Filtre tanımla özelliği ile alan özelliklerine göre programda tanımlı filtre öndeğerlerinin listelenmesi için alan tipine göre düzenleme yapılır. Dosyaya aktar işlemi ile dışarıya veri aktarımında kullanılan XML formatındaki dosya Internet Explorer kullanılarak ya da Notepad ile açılır ve inceleme yapılabilir. Verilerin birleştirilmesi özelliği aynı numaralı fiş ve kayıtların olması durumunda fiş numaralarının artırılarak kaydedilmesine olanak sağlar. Böylece aktarım sonunda verilerin güncelliği sağlanmış olur.

Veri Aktarımı(İçeri)

Veri aktarımı içeri seçeneği ile bilgiler XML uzantılı bir dosyadan aktarılır. Hangi bilgilerin aktarılacağı XML şablonu tanımlanarak belirlenir.

Dosyadan aktarım penceresinden kaydedilen bilgiler şunlardır:

😑 🛛 Ödeme Pla	nları [Dosyadan Aktarım]	
Dosya Adı		
Sadece aktarılar	alanlar güncellenecektir	
C XML şablonu kulla XML Şablonu	anılacaktır	
		Başlat <u>K</u> apat

Dosya adı: İçeri aktarım işleminde kullanılacak dosyanın adıdır.

XML şablonu kullanılacaktır: Aktarım işleminde XML şablonu kullanılacaksa bu alanda belirlenir.

XML Şablonu: Aktarım işleminde kullanılacak XML şablonunun adıdır. Tanımlı şablonlar listelenir ve seçilir. Aktarım için kullanılacak şablon tanımlı değilse **Ekle** seçeneği ile yeni şablon tanımlanır.

🔵 x	(ML Aktarım Şablonu []				
Şablon .	Adı				
Boş	alanlar aktarılmayacak				
	Alan	luru	Filtre	Uzunluk	9
	_ <record_status></record_status>	Integer			
	<code></code>	ZString		16	
	<description></description>	ZString		50	
	<auxil_code></auxil_code>	ZString		10	
	<auth_code></auth_code>	ZString		10	
	<early_intrate></early_intrate>	Double			
	<late_intrate></late_intrate>	Double			
	<counter></counter>	Longint			
	<work_days></work_days>	Byte			
	<created by=""></created>	Integer			C
				Iamam	

Filtreler: Bu seçenek ile şablonda filtre kullanılacak seçimi yapılan alanlar için filtreleme yapılır.

Başlat seçeneği ile veri aktarım işlemi gerçekleştirilir.

Aktarım işlemine ait bilgiler (aktarımın yapıldığı tarih, işlenen kayıt sayısı, ve aktarım sırasında oluşan hatalar) otomatik olarak bir dosyaya yazdırılır. İzleme dosyası seçeneği ile incelenir.

Veri Aktarımı (Dısarı)

Veri aktarımı dışarı seçeneği ile aktarılacak bilgiler XML uzantılı bir dosyaya aktarılır. Hangi bilgilerin aktarılacağı XML şablonu tanımlanarak belirlenir.

Dosyaya aktarım penceresinden kaydedilen bilgiler şunlardır:

😑 🛛 Toplu Veri Aktarımı (Dışarı)		
Aktarım Kataloğu C:\YLKS		
 Veriler birleştirilecektir Ek tablo alanları aktarılacaktır 	 Güncellenenler aktarılacaktır Tanımlı alanlar aktarılacaktır 	
	Baslat	Kanat
		Mapar

Dosya adı: Aktarım dosyasının adıdır.

Veriler Birleştirilecektir: Bu seçenek, seçilen dosya kullanılarak yapılacak içeri veri aktarımında aynı numaralı fiş ya da kayıtların olması durumunda kayıt numaralarının artırılarak aktarımın yapılmasına olanak sağlar. Veriler birleştirilmeyecek seçeneği işaretli değilse, aynı numaralı kaydın olması durumunda bu kayıt aktarılmaz.

XML şablonu kullanılacaktır: Aktarım işleminde XML şablonu kullanılacaksa bu alanda belirlenir. XML şablonu kullanılacaksa işaretlenir.

XML Şablonu: Aktarım işleminde kullanılacak XML şablonunun adıdır. Tanımlı şablonlar listelenir ve seçilir. Aktarım için kullanılacak şablon tanımlı değilse **Ekle** seçeneği ile yeni şablon tanımlanır.

Filtreler: Bu seçenek ile şablonda filtre kullanılacak seçimi yapılan alanlar için filtreleme yapılır.

Dosyaya Aktarım

Aktarım işleminin yapılacağı XML dosyası seçilerek dışarıya veri aktarımı işlemi başlatılır. Şablonda seçilen alanlar ve bu alanlar için tanımlanan filtre koşulları dikkate alınarak veriler XML formatındaki dosyaya yazdırılır.

XML Sablon Tanımı

Veri aktarımında XML şablonu kullanılarak aktarılacak alanlar belirlenir. Aktarılacak alanlar için filtre tanımları yapılır ve istenen koşulları taşıyan verilerin aktarımı sağlanır.

XML şablonu tanımlamak için Dosyaya aktarım penceresinde XML Şablonları seçeneği kullanılır. Tanımlı XML dosyaları listelenir. **Ekle** seçeneği ile yeni şablon kaydedilir.

Şablon tanım bilgileri şunlardır:

Şablon adı: XMI şablonu adı ya da açıklayıcı bilgisidir.

Boş alanlar aktarılmayacak: Aktarım işleminde bilgi girilmemiş alanların durumu burada belirlenir. Bu alanın işaretlenmesi durumunda bilgi girilmemiş alanlar aktarılmaz.

Tanım penceresinin tablo şeklindeki bölümünde aktarılacak kart ya da fiş alan isimleri, türleri listelenir. Aktarılacak alanın yanındaki kutu fare ya da ara tuşu ile işaretlenir. Tüm alan bilgilerini seçmek ya da tüm seçimleri iptal etmek için sağ fare düğmesi menüsündeki Hepsini Seç/Hepsini Bırak seçenekleri kullanılır. Alan isim ve tür bilgileri değiştirilemez.

Alan : Aktarılacak alan adıdır.

Türü: Aktarılacak alanın türünü belirtir.

Filtre : Bu alan için filtre kullanılıp kullanılmayacağı burada belirlenir.

Filtre Tanımları

Alan bilgileri filtrelenerek aktarılacaksa filtre seçenekleri sağ fare düğmesi menüsündeki **Filtre Tanımla** seçeneği ile belirlenir.

Tanım penceresinde, filtreye ilişkin bilgiler (filtre adı, türü, içeriği, ne şekilde kullanılacağı vb.) kaydedilir. Tanımlı filtreler tür seçilerek kaydedilir. Seçilen alanın türüne göre filtre türleri

- Metin
- Metin Aralığı
- Sayı
- Sayı Aralığı
- Tarih
- Tarih Aralığı
- Listeden Seçim
- Grup Seçim

başlıkları altında toplanmıştır. Seçilen türe göre tanım penceresinden kaydedilecek bilgiler farklılık gösterir. Tanımlı filtrenin güncelleme ve gösterim özellikleri ile öndeğerleri ilgili alanlarda kaydedilir.

Aktarılacak alanın özelliğine göre tanım filtre tanım bilgileri, genel tanım bilgileri, güncelleme/gösterim ve öndeğer başlıkları altında toplanmıştır. Tanımlanacak filtre türüne göre kaydedilen bilgiler farklılık gösterecektir.

LOGO-GO

Tanım Bilgileri

Tür: Tanımlanan filtrenin türüdür. Seçilen alanın özelliğine göre tür seçenekleri listelenir ve seçim yapılır.

Açıklama: Tanımlanan filtrenin adı ya da açıklayıcı bilgisidir. Açıklama belirtilmeden tanım kaydedilemez. Rapor filtreleri düzenlenirken tanımlı filtre burada verilen isim ile filtreler penceresinde yer alacaktır.

Güncelleme ve gösterim bilgileri:

Bu bölümden kaydedilen bilgiler tanımlanan filtrenin türüne göre değişiklik gösterir.

Metin ve Metin Aralığı Türündeki Filtreler

Uzunluk : Metin ve metin aralığı türündeki filtre tanımlarında filtrenin uzunluğunu (kaç karakterden oluşacağını) belirtir.

Veri girişi: Metin türü filtrelerde veri girişinin ne şekilde yapılacağını belirtir. Bu alan;

- Normal
- Büyük Harf
- Küçük Harf

olmak üzere üç seçeneklidir.

Seçenekler alanında yer alan Sol ve sağ boşlukları at seçenekleri ile metin türü filtrelerin gösterim şekli belirlenir.

Ters çevrilebilir: Bu alan filtre ile belirlenen koşulun tersinin de uygulanabileceğini belirtir. Raporda bu filtrenin kullanılması durumunda filtrede belirtilen koşula uymayan kart ya da fişler listelenir.

Öndeğerler: Bu alanda tanımlanan filtrenin öndeğeri kaydedilir. Metin aralığı türü filtrelerde başlangıç ve bitiş aralığı için değerler ilgili alanlarda belirtilir.

Sayı ve Sayı Aralığı Türündeki Filtreler

Uzunluk : Sayı ve sayı aralığı türündeki filtre tanımlarında filtrenin uzunluğunu (kaç karakterden oluşacağını) belirtir.

Veri girişi: Sayı ve sayı aralığı türü filtrelerde veri girişinin ne şekilde yapılacağını belirtir. Bu alan;

- Normal
- Para
- Yüzde

olmak üzere üç seçeneklidir.

Format : Bu alanda seçilen veri girişine göre filtre biçim bilgisi kaydedilir. Veri girişi tipine göre format seçenekleri listelenir ve seçim yapılır.

Kesir : Sayı ve sayı aralığı türündeki filtrede kesir hanesinin uzunluğunu belirtir.

Seçenekler: Sayı ve sayı aralığı türündeki filtrelerde gösterim özellikleri (sıfırların gösterilmesi, eksi sayıların gösterilmesi vb.) seçenekler alanında belirlenir. Filtre tanımı için geçerli olacak gösterim özellikleri işaretlenir.

Ters çevrilebilir: Bu alan, filtre ile belirlenen koşulun tersinin de uygulanabileceğini belirtir. Raporda bu filtrenin kullanılması durumunda filtrede belirtilen koşula uymayan kart ya da fişler listelenir.

Öndeğerler: Bu alanda tanımlanan filtrenin öndeğeri kaydedilir. Sayı aralığı türü filtrelerde başlangıç ve bitiş aralığı için değerler ilgili alanlarda belirtilir.

Tarih ve Tarih Aralığı Türündeki Filtreler

Uzunluk : Tarih ve tarih aralığı türündeki filtre tanımlarında filtrenin uzunluğunu (kaç karakterden oluşacağını) belirtir.

Veri girişi: Tarih ve tarih aralığı türü filtrelerde veri girişinin ne şekilde yapılacağını belirtir. Tarih giriş seçenekleri listelenir ve seçilir.

Format : Bu alanda seçilen veri girişine göre filtre biçim bilgisi kaydedilir. Veri girişi tipine göre format seçenekleri listelenir ve seçim yapılır.

Kesir : Sayı ve sayı aralığı türündeki filtrede kesir hanesinin uzunluğunu belirtir.

Seçenekler: Tarih ve tarih aralığı türündeki filtrelerde gösterim özellikleri (takvim özelliği, takvim gününe eşitle) seçenekler alanında belirlenir. Filtre tanımı için geçerli olacak gösterim özellikleri işaretlenir.

Ters çevrilebilir: Bu alan, filtre ile belirlenen koşulun tersinin de uygulanabileceğini belirtir. Raporda bu filtrenin kullanılması durumunda filtrede belirtilen koşula uymayan kart ya da fişler listelenir.

Öndeğerler: Bu alanda tanımlanan filtrenin öndeğeri kaydedilir. Tarih aralığı türü filtrelerde başlangıç ve bitiş aralığı için değerler ilgili alanlarda belirtilir.

Listeden Seçim Türündeki Filtreler

Uzunluk : Listeden seçim (çoklu seçim) filtre tanımlarında filtrenin uzunluğunu (kaç karakterden oluşacağını) belirtir.

Listeden seçim filtresinde, listede yer alacak bilgiler liste/ grup seçeneği ile kaydedilir. Liste grup penceresinde liste grup filtresinde yer alacak seçenekler ve açıklamaları kaydedilir.

Grup Seçim Türündeki Filtreler

Uzunluk : Grup türündeki filtre tanımlarında filtrenin uzunluğunu (kaç karakterden oluşacağını) belirtir. Grup seçim filtresinde, grupta yer alacak bilgiler liste/grup seçeneği ile kaydedilir. Liste grup penceresinde liste grup filtresinde yer alacak seçenekler ve açıklamaları kaydedilir.

Filtrelerin Kullanımı

Şablon için tanımlanan filtreler Dosyaya Aktarım penceresinde Filtreler seçeneği ile listelenir. Aktarımda geçerli olacak koşullar belirlenir.

Aynı koşulların sıkça kullanılması durumunda belirlenen filtre değerleri **Filtre Kaydet** seçeneği ile dosyaya yazdırılır. Filtre koşulları aynı şablon kullanılarak yapılacak bir başka aktarımda Filtre Yükle seçeneği ile kaydedilen dosya yüklenerek kullanılır.

XML Dosyalarının İncelenmesi ve Dosya İşlemleri

XML formatındaki veri aktarım dosyası Explorer ya da Wordpad, Notepad ile açılır ve incelenir. Aktarım dosyası üzerinde de bilgiler güncellenir. Veri aktarımında yeni eklenen kayıtlar, değiştirilenler ve silinenler dikkate alınır. Aktarım öndeğeri Insert (Ekle) dir.

Varolan kayıtlarda değişiklik olması durumunda aktarım öndeğeri XML dosyasında UPD olarak değiştirilir. İçeri veri aktarımında bu dosya kullanılır.